
MUISTI
SODAN JA RAUHAN KESKUS
CENTRE OF WAR AND PEACE
MIKKELI – FINLAND

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTI

Perustamissuunnitelma

Suomi Finland 100

MUISTI
SODAN JA RAUHAN KESKUS
CENTRE OF WAR AND PEACE
MIKKELI – FINLAND

MIKSEI
Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy

MIKKELIN KAUPUNKI

Etelä-Savo
SAIMAAN MAAKUNTA

Euroopan union
Euroopan aluekehitysrahasto

SISÄLTÖ

Alkusanat ... **8**
Yhteenveto ... **10**
Sodan ja rauhan keskus Muisti ... **12**
Missio–visio–arvot ... **13**
Organisoituminen ... **14**
Sodan ja rauhan keskus Muistin tukisäätiö sr ... 14
Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy ... 14
Tieteellinen neuvottelukunta ... 16
Mikkelin museo-, arkisto- ja digitoiminta ... 21
Muisti päämajassa ... **26**
Tilat ... 28
Tuotteet ja palvelut ... **30**
Ydintuotteet ja -palvelut ... 30
Näyttelytoiminta ... 30
Sodan ja rauhan koulu ... 30
Memoriaali ... 32
Muisti -verkkopalvelut ... 32
Tietopalvelukeskus ... 32
Tukipalvelut ... 34
Myymälä ja verkkomyymälä Muisti ... 34
Auditorio ja kokoustilat ... 33
Tapahtumapalvelu ... 34
Ravintola Muisti ... 34
Matkailu ... **36**
Asiakassegmentit ja kilpailustrategiat ... **40**
Sotaan osalliset ... 40
Koulut ja oppilaitokset ... 41
Kotimaiset matkailijat ... 41
Kansainväliset matkailijat ... 42
Sotahistorian ja historian ammattilaiset ja harrastajat ... 43
Toteutussuunnitelmat ... 46
Näyttelyt ... 46
Digitaaliset palvelut ... 48
Memoriaali ... 50
Organisaatio ja henkilöresurssit ... 51
Markkinointisuunnitelma vuosille 2018–2019 ... 52
Projektiaikataulu ... 53
Talousluvut ... 54
Kävijätavoitteet ja budjettilaskelmien olettamukset ... 56
Tulosennuste ... 56
Investoinnit ... 56
Hankkeen rahoitus ... 58
Tukisäätiön rahoitus ... 58
Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:n kokonaisrahoitus ... 58
Valtion budjettirahoitus ... 58
Mikkelin kaupungin rahoitus ... 58
Sodan ja Rauhan keskus Muistin aluetaloudelliset vaikutukset ... 60
Suorat vaikutukset Mikkelin kaupungin talouteen ... 60
Välilliset vaikutukset ... 61
SWOT ... 62
Riskit ja niihin varautuminen ... 63
Sodan ja rauhan keskus Muistin tekijät ... 64

SA-kuva

TÄMÄ ON TARINA,
JOTA EI SAA UNOHTAA.
TARINA, JOSTA PITÄÄ OPPIA.

ON SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTIN AIKA

Satavuotias Suomi valmistautuu merkittävään sukupolvenvaihdokseen. Sotiemme veteraaneja on vielä keskuudessamme, mutta voimat hupenevat ja joukko harvenee vauhdilla.

Silminnäkijät poistuvat, mutta tiedon ja ymmärryksen tarve ei katoa minnekään. Miten hoidamme tiedon siirtymisen niin, että nuoret ja uudet suomalaiset tuntevat riittävän hyvin maamme ja kansamme kohtalokkaat vaiheet viime sotien aikana?

Mikkeli on toiminut sotiemme päämajakaupunkina kolme kertaa itsenäisyytemme aikana. Se antaa kaupungillemme mitä parhaan pohjan rakentaa sodan ajan historiasta kertovaa Sodan ja rauhan keskus Muistia.

Ajankohta on oikea. Itsenäisyytemme juhlavuosi ja veteraanipolvien vähittäinen väistyminen tuovat sotien ajan historian lähellemme. On aika siirtää viestiä eteenpäin seuraaville sukupolville ja uusille suomalaisille.

On välttämätöntä kertoa historiamme keskeisistä tapahtumista aina nouseville polville. Meidän on kansakuntana tiedettävä paikkamme Euroopan ja maailman historiallisella kartalla.

Muisti ei kerro pelkästään sodan tarinaa, vaan se kertoo ennen muuta ihmisen tarinaa sodassa. Tarinaa siitä, miten sotien ajan suomalaiset ovat selviytyneet sodassa. Selviytyjän tarina on humanismin voitto epäinhimillisissä olosuhteissa – rauha voittaa sodan. Nykyaikainen näyttelyteknologia antaa historiallisille henkilöille, tapahtumille ja paikoille elävyyttä, joka tuo ne lähelle tämän päivän ihmistä.

Muistin tavoitteena on saada nykysuomalaiset ja myös kansainväliset vieraat ajattelemaan sodan traagisuutta ja monin tavoin peruttamattomia tuhoja.

Tavoitteena on rauhaa ja Suomen itsenäisyyttä arvostava näyttelyvieras. Sodan ja rauhan keskus Muisti välittää universaalia rauhan viestiä.

Mikkelin kaupungin tavoitteena on, että Muistin rakentamista koskevat päätökset tehdään tämän vuoden aikana. Mikkelin kaupungin voimavarat eivät yksin riitä Muistin rakentamiseen, vaan me tarvitsemme tähän kansallisesti tärkeään tehtävään merkittävän määrän tukea ja tukijoita.

Suomesta puuttuu sotiemme ajasta kertova tieto- ja kokemuskeskus. Mikkeli sopii erinomaisesti sen isännäksi historiansa ja aitojen tapahtumapaikkojen ansioista.

Päämajakaupunki on jälleen kerran valmis tarttumaan toimeen.

Mikkelissä 13.3.2017
Timo Halonen
Mikkelin kaupunginjohtaja

ME USKOMME MUISTIIN

Sodan ja rauhan keskus Muistin suunnittelu aloitettiin Mikkelissä kolme vuotta sitten. Esiselvitys valmistui syksyllä 2014. Nyt edessämme on Mikkelin kaupungin ja Etelä-Savon maakuntaliiton Euroopan Unionin EAKR-tuella rahoittaman Sotahistoria – menneisyys innovaatioympäristönä -hankkeen loppuraportti ja Muistin perustamissuunnitelma.

Muistin juuret juontavat vuoteen 2004, jolloin eduskunnan puhemies Paavo Lipponen kiinnitti huomiota Tali-Ihantalan torjuntataisteluiden muistamisen tärkeyteen. Samaan aikaan historiantutkimuksen piirissä nousi esille uusia näkökulmia sodan ajan tutkimukseen. Runsaan kymmenen vuoden aikana ajatus sotahistoriakeskuksesta on kypsynyt suunnitelmaksi Sodan ja rauhan keskus Muistista.

Olemme perustamissuunnitelman valmistuessa paljon lähempänä maalia. Perillä emme vielä ole. Hanke jatkuu vuoden 2017 loppuun Mikkelin kaupungin ja Euroopan unionin rakennerahaston tuella. Muistin valmistelua jatketaan tämän suunnitelman pohjalta.

Me perustamissuunnitelman laatijat uskomme, että Suomi tarvitsee Muistia. Se elävöittää historiamme kenties kohtalokkaimpia vuosia tavalla, joka tuo viestiä menneistä tapahtumista nuorille sukupolville ja uusille suomalaisille. Uusimman näyttelyteknologian avulla puhumme nuorten omaa kieltä. Sotien historia saa Muistissa ihmisen äänen, miehen, naisen, lapsen.

On ymmärrettävä, mitä sota merkitsi Suomelle ja suomalaisille, osana Eurooppaa ja maailmaa. Tietoisuus oman kansan vaiheista auttaa meitä ymmärtämään, miten sota vaikuttaa vaikkapa syyrialaisten elämään. Sodan traumatisoiva vaikutus ulottuu yli sukupolvien.

Käsissä on nyt suunnitelma, jonka pohjalta on mahdollista perustaa sotaa ilmiönä esittelevä näyttely- ja tietokeskus, oppimisympäristö ja matkailukohde Mikkeliin.

Suuri kiitos kuuluu asiantuntijaryhmälle, joka professori Tiina Kinnusen johdolla valoi tieteellisen perustan ja sisällöllisen linjan Sodan ja rauhan keskus Muistille.

MIKKELIN KEHITYSYHTIÖ MIKSEI OY

Olli-Pekka Leskinen
Näyttelyasiantuntija

Pia Puntanen
Sisältöasiantuntija

Tapio Honkamaa
Projektipäällikkö

YHTEENVETO

Mikkeliin perustettavan ja vuonna 2019 toimintansa varsinaisesti aloittavan Sodan ja rauhan keskus Muistin toiminnan keskiössä ovat yleisölle suunnatut, sotaa ilmiönä käsittelevät näyttelyt ja verkkopalvelu. Muistin näyttelyt kertovat historiasta, mutta kysymyksenasettelu, esittämistavat (virtuaalisuus, digitaalisuus, vuorovaikutteisuus) sekä painopisteet nousevat nykypäivän tarpeista ja vastaavat kulloinkin ajankohtaisiin kansainvälistä politiikkaa, sotaa ja ihmisten kokemuksia koskeviin kysymyksiin. Sodan ja rauhan keskus Muisti osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun tarjoamalla vertailu- ja samaistumiskohteita historiasta.

Sodan ja rauhan keskus Muisti kertoo suomalaisista ja Suomesta sodassa sekä osana Eurooppaa. Se selittää, välittää ja taltioi sotaan liittyviä tapahtumia, kokemuksia ja tietoa uusille sukupolville ja uusille suomalaisille. Muisti saa ihmiset ajattelemaan ja ymmärtämään sodan todellisuutta ja kauhistavuutta mutta myös ihmisen kykyä sopeutua ja selviytyä vaikeuksista. Toiminnan ydintavoitteena on rauhaa ja Suomen itsenäisyyttä arvostava ihminen.

Sodan ja rauhan keskus Muisti on Mikkelissä toimiva kansainvälisesti tunnustettu, uudistuva ja uusinta teknologiaa hyödyntävä sodan kokemuksia ja eri ilmiöitä esittelevä kokemus- ja tietokeskus. Sen osa on kansalaisten sotakokemusten ja -aineistojen sähköinen arkisto ja palvelu Memoriaali, jossa tuhansista tarinoista syntyy moniääninen kertomus suomalaisten sodasta ja rauhasta.

Muistin verkkopalvelu kokoaa, ylläpitää ja tarjoaa sotahistoriaan ja sota-aikaan liittyviä digitaalisia palveluja. Sodan ja rauhan keskus Muisti on merkittävä pedagoginen oppimisympäristö ja matkailukohde.

Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:n tavoite on 35 000 – 40 000 kävijää vuodessa ja non-profit- perusteisen toiminnan volyymi on 1,3–1,5 miljoonaa euroa. Toimintaan tarkoitetun kiinteistön peruskunnostuksen budjetti on 2,0 miljoonaa euroa ja itse Muisti Oy:n näyttelytoiminnan perustamisinvestointi on 1,5 miljoonaa euroa. Kaikkiaan kyseessä on noin 5 miljoonan euron hanke.

Keskuksen toimintaa tukemaan perustetaan Sodan ja rauhan keskus Muistin tukisäätiö, jonka perustamispääoma tulee olemaan 3,0 miljoonaa euroa. Tukisäätiö tukee Muisti Oy:n toiminnan lisäksi laajemmin sodan ja rauhan teemaan liittyvää tutkimusta ja sen sisällöllistä toimintaa ohjaa erikseen perustettava tieteellinen, pysyvä asiantuntijaryhmä.

Sodan ja rauhan keskus Muistin näyttelytoiminnan aloittaa vuonna 2019 toisen maailmansodan kokemuksista kertova pää-
näyttely. Satavuotiaan itsenäisen Suomen tarinassa toisella maailmansodalla on tärkeä sija, koska siinä Suomen itsenäisyys varmis-
tettiin. Näyttely kuvaa laajasti ihmisten sodan ajan kokemuksia. Muistin vuositain vaihtuvat näyttelyt nostavat esiin ajankohtaisella tavalla sodan ja rauhan teemoihin liittyviä kansallisesti ja kansain-
välisesti kiinnostavia ilmiöitä.

Näyttelyiden toteutustapa on elämyksellinen ja vuorovaikutteinen. Katsoja osallistuu ja ohjaa itse aktiivisesti näyttelytapahtumaa. Näyttelyjen toteutuksessa hyödynnetään uusien digitaalisen medioiden tuomia mahdollisuuksia. Keskeinen osa kokonaisuutta on jo vuoden 2018 aikana avautuva Memoriaali -palvelu, joka yhdistää, jakaa ja tallentaa sotahistoriaan liittyviä digitaalisia aineistoja käytettäväksi itsenäisesti tai muiden arkisto-, historia- tai näyttelypalvelujen yhteydessä. Joukkoistamisen avulla Memoriaali mahdollistaa sotaan liittyvien muistojen ja kokemusten tallentamisen kaikille kansalaisille. Joukkoistaminen luo edellytykset moninkertaistaa tallennettavan tiedon määrä.

Sodan ja rauhan keskus Muisti perustetaan kiinteistöön, jossa Suomen puolustusvoimien päämaja toimi talvi- ja jatkosodan aikana. Sodan ja rauhan keskus Muistin perustamista Mikkeliin tukevat kiinteistössä sijaitseva Päämaja-museo oheiskohteineen ja Jalkaväkimuseo. Tavoitteena on luoda vetovoimainen sotahistoriaa esittelevä kokonaisuus.

Mikkeli on myös Suomen toiseksi suurin arkistokaupunki, jossa on aineistoja ja osaamista digitointiin ja sähköiseen pitkäaikaistallennukseen. Toimijoita ovat Kansallisarkisto, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Kansalliskirjaston Digitointi- ja konservointilaitos ja Elinkeinoelämän keskusarkisto ELKA.

Sodan ja rauhan keskus Muistin suunnittelu- ja valmistelutyötä tehdään Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy:ssä, Mikkelin kaupungin ja Etelä-Savon maakuntaliiton/EU rahoittamassa Sotahistoria – menneisyys innovaatioympäristönä -hankkeessa.

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTI

SA-kuva

MISSIO

Sodan ja rauhan keskus Muisti kertoo suomalaisista ja Suomesta sodassa sekä osana Eurooppaa. Se selittää, välittää ja taltioi sotaan liittyviä tapahtumia, kokemuksia ja tietoa uusille sukupolville ja uusille suomalaisille. Muisti saa ihmiset ajattelemaan ja ymmärtämään sodan todellisuutta ja kauhistavuutta mutta myös ihmisen kykyä sopeutua ja selviytyä vaikeuksista. Toiminnan ydintavoitteena on rauhaa ja Suomen itsenäisyyttä arvostava ihminen.

VISIO

Sodan ja rauhan keskus Muisti on Mikkelissä toimiva kansainvälisesti tunnustettu, uudistuva ja uusinta teknologiaa hyödyntävä sodan kokemuksia ja eri ilmiöitä esittelevä kokemus- ja tiedekeskus. Sen tieteellinen viitekehys on humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen piirissä. Muistin osa on kansalaisten sotakokemusten ja -aineistojen sähköinen arkisto ja palvelu Memoriaali, jossa tuhansista tarinoista syntyy moniääninen kertomus suomalaisten sodasta ja rauhasta. Muistin verkkopalvelu kokoaa, ylläpitää ja tarjoaa sotahistoriaan ja sota-aikaan liittyviä digitaalisia palveluja. Sodan ja rauhan keskus Muisti on myös merkittävä pedagoginen oppimisympäristö ja matkailukohde.

ARVOT

Sodan ja rauhan keskus Muistin jakama tieto on tieteellisesti tutkittua ja objektiivista. Sodan ilmiöitä valotetaan laaja-alaisesti ja taustoittaen. Tiedon välittämisessä korostetaan yksilöiden henkilökohtaisia kokemuksia.

ORGANISOITUMINEN

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTIN TUKISÄÄTIÖ SR

Säätiön toiminta-ajatuksena on sodan ja rauhan ilmiöiden ja vaikutusten tutkimuksen ja esittämisen tukeminen, erityisesti Suomen viime sotiin liittyvän tiedon säilyttämiseen ja esittämiseen liittyvien immateriaalisten oikeuksien hallinta sekä Sodan ja rauhan keskus Muistin tuotemerkkien kuten "Memoriaali" -tuotemerkin omistaminen.

Säätiön tavoitteena oleva peruspääoma on 3 milj. euroa, mikä kerätään eri toimijoilta vuoden 2017 aikana. Säätiöön haetaan sijoituksia mm. seuraavilta tunnistetuilta toimijoilta:

- Mikkelin kaupunki
- Suomen sotien muistojen vaalimiseen liittyvät säätiöpohjaiset toimijat
- Kansallisesti merkittävät muut mm. kulttuuria tukevat säätiöt
- Kansalliset ja seudulliset yritykset
- Yksityiset sijoittajat

Säätiön hallinosta vastaa perustettava hallintoneuvosto ja sen valitsema hallitus sekä osa-aikainen asiamies.

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTI OY

Sodan ja rauhan keskuksen operatiivisesta toiminnasta huolehtii perustettava non-profit-periaatteella toimiva osakeyhtiö, mikä vastaa palvelujen kehittämisestä, tuottamisesta ja markkinoimisesta. Toiminnan olennainen osa on sodan ja rauhan ilmiöitä ja vaikutuksia kuvaavien fyysisten ja virtuaalisten näyttelyjen suunnittelu ja toteuttaminen sekä verkkopalvelu Memoriaalin ylläpitäminen ja kehittäminen. Lisäksi Muisti Oy vastaa keskuksen tukipalvelujen kuten tapahtumien, kokoustilojen vuokrauksen, myymälän ja kahvila-ravintolan toiminnan järjestämisestä.

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTI OY:N OMISTAJIA OVAT:

- Sodan ja rauhan keskus Muistin tukisäätiö (90 %)
- Mikkelin kaupunki (10 %)

Yhtiön toimintaa ohjaa yhtiön hallitus ja tämän valitsema yhtiön toimitusjohtaja.

MUISTIN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄ TOIMINNALLINEN RAKENNE

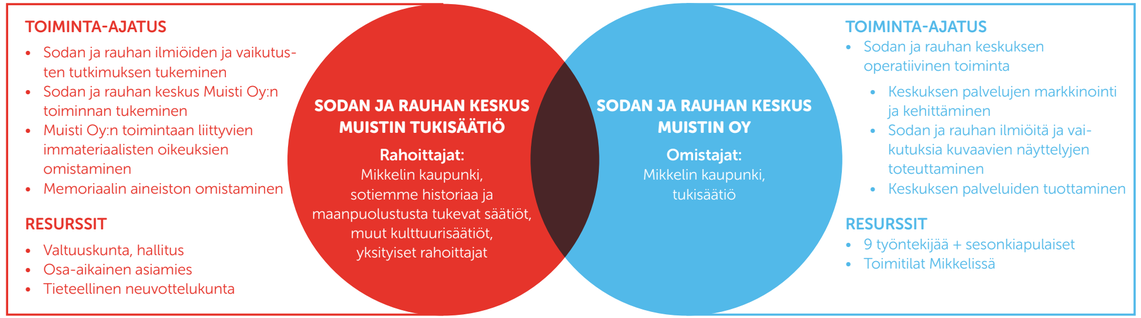

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTI TUKISÄÄTIÖ SR / SÄÄNTÖLUONNOS

1 § SÄÄTIÖN NIMI JA KOTIPAIKKA
Säätiön nimi on Sodan ja rauhan keskus Muisti tukisäätiö sr ja kotipaikka Mikkelin kaupunki.

2 § SÄÄTIÖN TARKOITUS
Säätiön tarkoituksena on sodan ja rauhan tutkimuksen edistäminen ja Suomen sotiin liittyvän tiedon kokoaminen ja säilyttäminen sekä näytteille asettaminen tuleville sukupolville. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiön ylläpitää valtakunnallista Mikkelissä sijaitsevaa Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:tä, jonka tehtävänä on esitellä sodan kokemuksia ja sen eri ilmiöitä. Säätiö voi hankkia ja omistaa kiinteätä omaisuutta.

3 § SÄÄTIÖN PÄÄOMA
Säätiön peruspääomaa on kolmemiljoonaa (3 000 000) euroa. Säätiöllä on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja sekä kartuttaa omaisuuttaan muullakin tavoin. Säätiön varat on sijoitettava varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla.
...

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTI OY / YHTIÖJÄRJESTYSÖLUONNOS

1 § YHTIÖN TOIMINIMI JA KOTIPAIKKA
Yhtiön toiminimi on Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy, englanniksi Muisti – the Finnish Centre of War and Peace, kotipaikka Mikkeli.

2 § YHTIÖN TOIMIALA
Yhtiön toimialana on sotahistorian, sodan kokemuksien ja ilmiöiden kokemus- ja tiedekeskuksena toimiminen. Yhtiön toimialaan sisältyy museo- ja näyttelytoiminta, toimintaa tukevat tutkimus-, koulutus- ja julkaisupalvelut sekä toimintaa edistävien tukipalvelujen ja tuotteiden kehittäminen, tuottaminen ja kauppa samoin kuin muu alaan liittyvän toiminnan harjoittaminen. Yhtiö voi myös omistaa kiinteistöjä, asunto-osakkeita, sijoitusosakkeita ja muita arvopapereita, tehdä osakesijoituksia asiakkainaan oleviin yrityksiin sekä harjoittaa omistamiensa kiinteistöjen ja asunto-osakkeiden vuokrausta. Yhtiö voi ottaa vastaan lahjoituksia. Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen.

TIETEELLINEN NEUVOTTELUKUNTA

Sodan ja rauhan keskus Muistin sisältöjen tieteellisestä linjauksesta vastaa säätiön puitteissa toimiva, pysyvä asiantuntijatyöryhmä, jonka jäsenet edustavat sotaan liittyvän tutkimuksen eri näkökulmia.

Valmisteluvaiheessa toimineen työryhmän jäseniä ovat olleet:

- FT Tiina Kinnunen, Suomen ja pohjoismaiden historian professori, Oulun yliopisto, puheenjohtaja
- FT Martti Häikiö, dosentti, Helsingin yliopisto
- VTT Markku Jokisipilä, professori, Eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja, Turun yliopisto
- FT Marianne Junila, tutkija, dosentti, Oulun yliopisto
- FT Mikko Karjalainen, dosentti, erikoistutkija, Maanpuolustuskorkeakoulu
- FT Ville Kivimäki, tutkijatohtori, Yhteiskunnan historian huippuyksikkö, Tampereen yliopisto
- FT Ali Pylkkänen, dosentti, Turun yliopisto, Maavoimien esikunta

Neuvottelukunta voi tarvittaessa organisoida erityisiä teemaryhmiä. Säätiön hallitus täydentää tarvittaessa tieteellisen neuvottelukunnan kokoonpanoa. Toiminnan tavoitteena on myös aiheeseen liittyvien tutkimusten julkaiseminen omassa MUISTI -julkaisusarjassa.

IHMINEN, KOKEMUS, HETKI, PAIKKA

Sodan ja rauhan keskus Muisti nostaa näyttelyissään ja muussa toiminnassaan keskiöön ihmisen näkökulman ja sodan kokemuksen. Sodan kokemukseen vaikutti sukupuoli ja ikä, mutta myös eri puolilla maata asuneiden suomalaisten kokemukset poikkesivat toisistaan.

Sodan yksilöllisistä kokemuksista rakentui kollektiivisia kokemuksia, joiden muisto ja vaikutukset elävät edelleen suomalaisessa ja myös eurooppalaisessa yhteiskunnassa. Kokemusten jäljillä kuljemme löytäen tärkeitä hetkiä, ajanjaksoja ja paikkoja, joissa sodan kokemukset tiivistyvät ja tulevat tosiksi. Noiden hetkien ja paikkojen avulla on mahdollista pureutua laajempiin sodan ajan ilmiöihin ja elämään.

Seuraavilla sivuilla olevat kuviot havainnollistavat Sodan ja rauhan keskus Muistin näyttelyiden tausta-ajattelua ja esille nostettavia asioita ja näkökulmia.

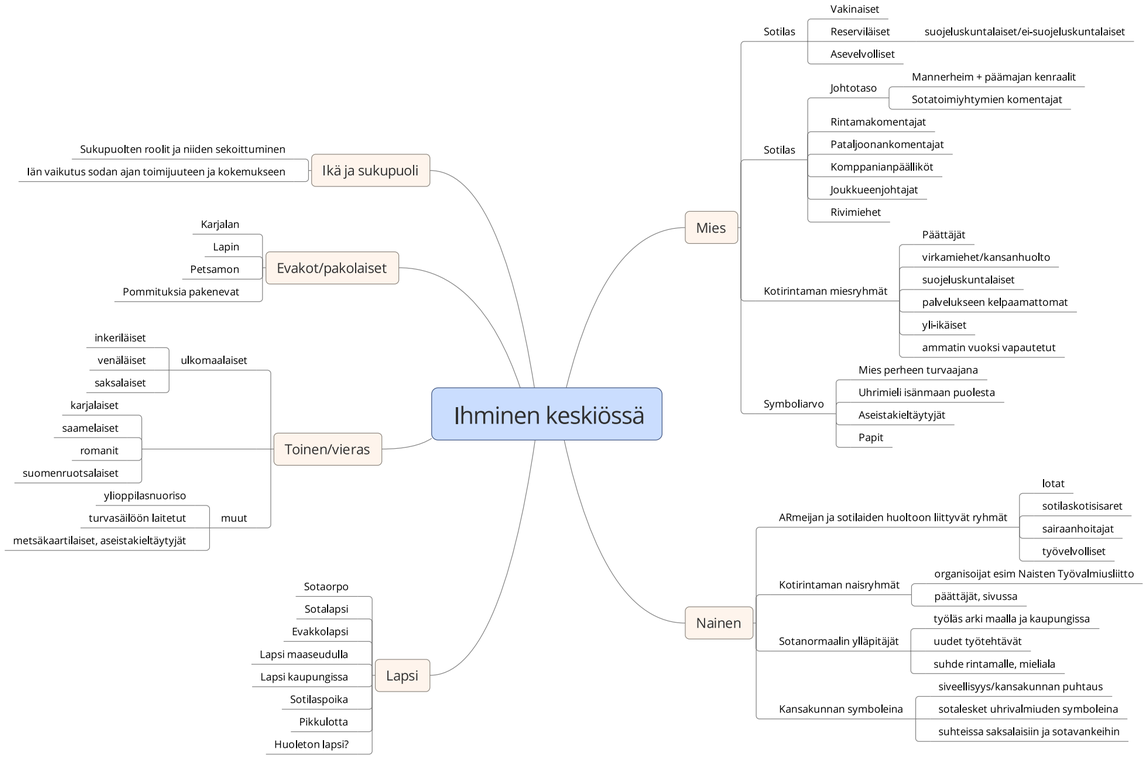

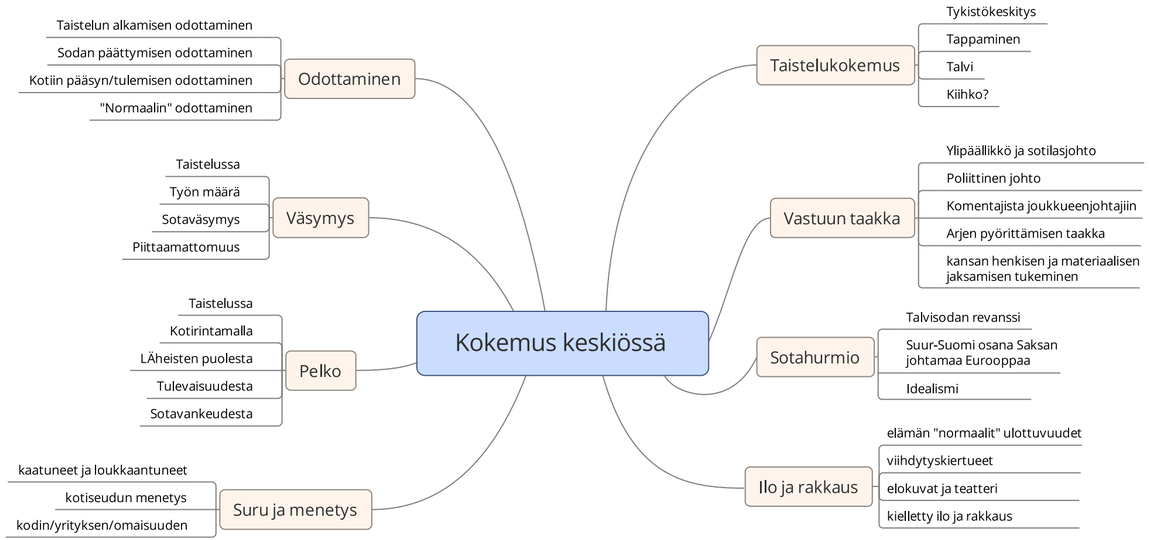
Kokemus keskiössä
Odottaminen
Taistelun alkamisen odottaminen
Sodan päättymisen odottaminen
Kotiin pääsyn/tulemisen odottaminen
"Normaalin" odottaminen
Väsymys
Taistelussa
Työn määrä
Sotaväsymys
Piittaamattomuus
Pelko
Taistelussa
Kotirintamalla
LÄheisten puolesta
Tulevaisuudesta
Sotavankeudesta
Suru ja menetys
kaatuneet ja loukkaantuneet
kotiseudun menetys
kodin/yrityksen/omaisuuden
Taistelukokemus
Tykistökeskitys
Tappaminen
Talvi
Kiihko?
Vastuun taakka
Ylipäällikkö ja sotilasjohto
Poliittinen johto
Komentajista joukkueenjohtajiin
Arjen pyörittämisen taakka
kansan henkisen ja materiaalisen jaksamisen tukeminen
Sotahurmio
Talvisodan revanssi
Suur-Suomi osana Saksan johtamaa Eurooppaa
Idealismi
Ilo ja rakkaus
elämän "normaalit" ulottuvuudet
viihdytyskiertueet
elokuvat ja teatteri
kielletty ilo ja rakkaus

SA-kuva

MIKKELIN MUSEO-, ARKISTO- JA DIGITOIMIJAT

SOTAHISTORIALLISET KOHTEET

Sodan ja rauhan keskus Muisti, Jalkaväkimuseo ja Päämajamuseo muodostavat Mikkeliin tiiviin toiminnallisen kokonaisuuden, jonka yhteistyötä kehitetään samanaikaisesti tämän liiketoimintasuunnitelman toteutuksen kanssa. Tavoitteena on, että edellä mainitut toimijat näyttäytyvät vierailijalle yhden laajan sotiemme historiaa esittelevän kokonaisuuden osina.

Vuonna 1974 avattiin yleisölle Mikkelin keskuskansakoulun opettajainhuoneessa sijainnut ylipäällikkö, Suomen marsalkka Mannerheimin työhuone. Päämajamuseona se avattiin vuonna 1989 ja uudistettuna ja laajennettuna nykyiseen muotoonsa vuonna 2001. Päämajamuseo on osa Mikkelin kaupungin museotoimea.

Päämajamuseoon kuuluvat lisäksi museokorttelin vieressä sijaitseva, vuonna 1995 avattu Viestikeskus Lokki ja Mikkelin rautatieasemalla oleva Mannerheimin salonkivaunu. Viestikeskus Lokki, päämajan puhelin- ja kaukokirjoitinkeskus, toimi Naisvuoreen louhitussa luolassa jatkosodan aikana 1941–1944. Viereisessä luolassa toimi ilmavalvonta-aluekeskus, saksalaisten viestiasema sekä ylipäällikön ja muutamien muiden työtilat pommitusten varalta. Mannerheimin käytössä ollut salonkivaunu on avoinna yleisölle vuosittain 4.6., puolustusvoimien lippujuhlapäivänä, joka on Mannerheimin syntymäpäivä.

Jalkaväkimuseo on vuonna 1982 perustettu valtakunnallinen aselajimuseo, joka toimii Mikkelin vanhalla kasarmialueella. Museota ylläpitää Jalkaväen säätiö ja se kuuluu valtionavun piiriin. Jalkaväkimuseo tutkii, tallentaa ja asettaa näytteille jalkaväen historiaa 1700-luvulta aina näihin päiviin saakka. Jalkaväkimuseo toimii tällä hetkellä kahdessa 1880-luvulla rakennetussa puukasarmissa.

Mikkeliin on syntymässä jo edellä mainituista toimijoista merkittävä sotia käsittelevä museo- ja näyttelykokonaisuus. Monet museot hakevat tällä hetkellä uusia muotoja toiminnoilleen ja toimintatavoilleen, jonka vuoksi samanaikaisesti tämän kehittämishankkeen kanssa selvitetään sitä, voisiko Mikkeliin syntymässä olevaa kokonaisuutta edelleen laajentaa.

Museokohteiden lisäksi Mikkelin seudulla on muita sotahistoriallisia kohteita, esimerkiksi nykyisin matkailukäytössä olevia kartanoita.

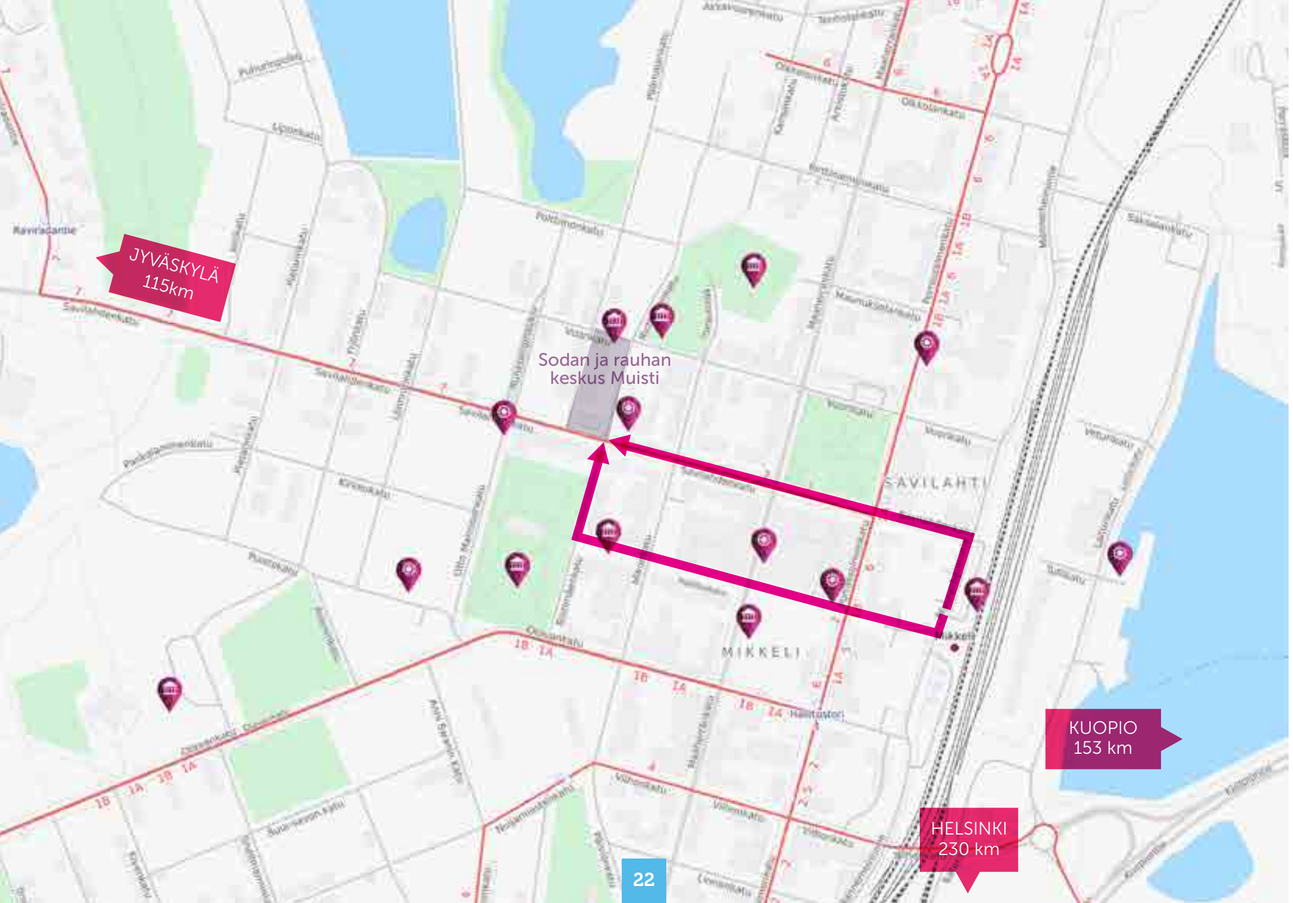

MIKKELIN MUISTIA TUKEVA ARKISTO-OSAAMINEN

Mikkelissä toimivat jo nyt seuraavat merkittävät toimijat, joiden aineistot ja osaaminen tukevat Muistin toimintaa:

- Kansallisarkiston Mikkelin toimipiste (ent. Mikkelin maakunta-arkisto), joka säilyttää muun muassa luovutetun Karjalan alueen asiakirja-aineistoja. Niiden lisäksi arkistossa on paljon Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Kymenlaakson viranomaisten ja seurakuntien eri sotiin liittyviä aineistoja.
- Karjala tietokanta, joka sisältää luovutetun Karjalan alueen kirkonkirjoissa olevat henkilötiedot 1600-luvulta alkaen ja on kokonaisuutena Suomessa ainutlaatuinen. Tietokannan viimeistelystä ja ylläpidosta vastaa Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu. (https://katiha.mamk.fi/Karjalatk/)
- Kansallisarkiston uuteen, vuonna 2018 Mikkelissä avattavaan keskusarkistoon sijoitetaan muun muassa entisen sota-arkiston arkistoaineisto.
- Elinkeinoelämän keskusarkisto ELKA:an sijoitetuissa yritysarkistoissa on runsaasti sodan aikaan liittyviä aineistoja.

MUISTIN TOIMINTAA TUKEVA DIGITOINTI- JA SÄHKÖINEN ARKISTOINTIOSAAMINEN

Jo vuonna 2012 Mikkelin kaupunki määritteli tavoitteekseen olla kuntatalouden tuottavuuskehityksen johtava kaupunki Suomessa. Keskeiseksi tuottavuutta parantavaksi tekijäksi tunnistettiin digitaalisten palvelujen käyttöönotto. Mikkelissä toimivilla organisaatioilla on hallussaan merkittävää digitointi- ja sähköisen pitkäaikaistallennuksen osaamista, jonka lisäksi alan kehittämistyötä tehdään jatkuvasti.

- Kansalliskirjaston Digitointi- ja konservointikeskus, joka on erikoistunut laajojen kokonaisuuksien teolliseen digitointiin sekä huonokuntoisten, helläväraista käsittelyä vaativien aineistojen digitointiin. On luonut ja ylläpitää Digitaalista sanomalehtikirjastoa.
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (ent. Mikkelin Ammattikorkeakoulu), joka tarjoaa digitointiin ja sähköiseen asiakirjahallintaan sekä sähköiseen pitkäaikaissäilytykseen liittyvää ict-alan koulutusta ja mm. digitointi- ja arkistointipalveluja (www.darcmedia.fi)
- Digitalia – digitaalisen tiedonhallinnan tutkimus- ja kehittämiskeskus, jonka perustajia ovat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Helsingin yliopisto ja Kansalliskirjasto (www.digitalia.fi).

Kartalla Mikkelin sotahistoriallisia kohteita,
joihin voi tutustua Päämajakaupunkioppaassa.

PAAMAJAKAUPUNKIOPAS:
https://sodanjarauhankeskus.fi/opas/kartta/

TÄMÄ ON PAIKKA,
JOHON MUISTOT
TALLENNETAAN.

SA-kuva

MUISTI PÄÄMAJASSA

Mikkeli on luonteva paikka Sodan ja rauhan keskus Muistille, onhan kaupungissa sijainnut itsenäisen Suomen kaikkien sotien aikana puolustusvoimien päämaja. Päämajahistoria erottaa Mikkelin kaikista muista Suomen kaupungeista. Sota-ajan päätöksenteon autenttiset paikat ovat osa kulttuuriperintöämme.

Luontevin paikka Sodan ja rauhan keskus Muistille on nykyisin Päämajatalona tunnettu, entinen koulurakennus, jossa toimi puolustusvoimien päämaja talvi-, jatko- ja Lapin sotien aikana. Rakennus ympäristöineen on historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä ja osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua ympäristöä (RKY 2009).

Nykyisen Päämajamuseon ovelta tarkasteltuna näkymä on säilynyt ennallaan aina 1940-luvulta lähtien. Sotien aikaa lukuun ottamatta korttelissa on toiminut alakoulu vuosina 1889 – 2013; ensiksi Savilahdenkadun varressa sijaitsevassa puisessa koulurakennuksessa ja vuodesta 1902 lähtien kivitalossa Päämajakujan ja Vuorikadun kulmauksessa. Kivitaloa laajennettiin vaiheittain ja nykyinen kokonaisuus valmistui vuonna 1937. Koulukäytön lisäksi talossa on toiminut Päämajamuseo vuodesta 1974 lähtien. Nykyiset näyttelyt ja tilat museo sai käyttöönsä vuoden 2001 uudistuksessa.

Tällä hetkellä Päämajatalossa toimii Päämajamuseon lisäksi muun muassa Mikkelin kansalaisopisto, Toimintakeskus Mielenmaja ja Virike ry. Tiloja rakennuksessa on yhteensä noin 2100 m², mutta aktiivikäytössä niistä on vain osa.

Sodan ja rauhan keskus Muistin käyttöön on mahdollista saada Päämajatalon lisäksi Savilahdenkatu 13, Vuorikatu 13 sekä Päämajamuseoon kuuluvat Viestikeskus Lokki ja Marsalkka Mannerheimin salonkivaunu Mikkelin rautatieasemalla. Kokonaisneliömäärä on tuolloin noin 3400 m2.

Päämajatalo ja muut tilat kunnostetaan erikseen laadittavan tilasuunnitelman mukaan Sodan ja rauhan keskus Muistin ja sen yhteistyökumppaneiden tarpeisiin. Alustava arvio muutostöiden kustannuksiksi Päämajatalon osalta on 2,0 milj. euroa.

TILAT

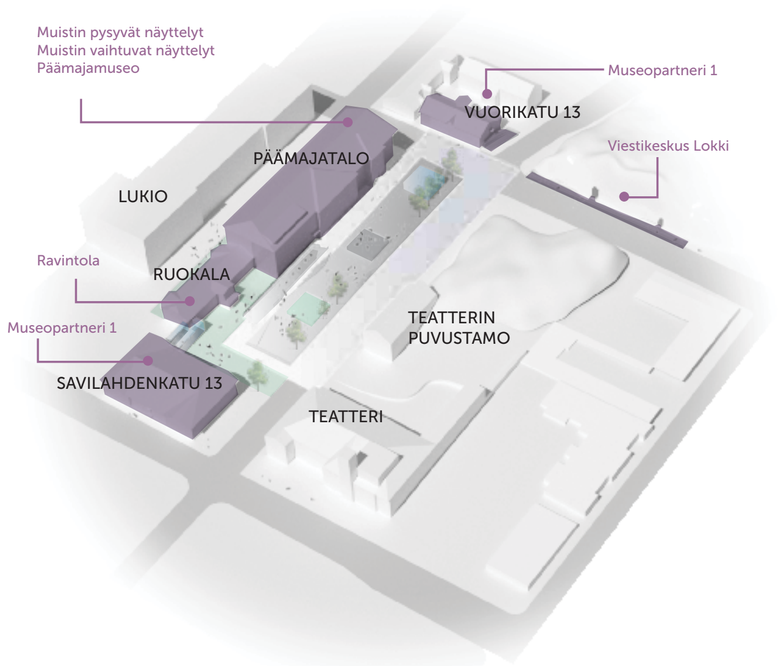

MUISTI-KORTTELI

Päämajatalo ympäristöineen on historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä kokonaisuus Mikkelin keskustan tuntumassa.

Toteutuessaan Sodan ja rauhan keskus Muisti, Päämajan museo ja museo kumppanit, – esim. Jalkaväkimuseo muodostavat toiminnallisen, aktiivisen kaupunkitilan ja vetovoimasen käyntikohteen.

&

Emmi Keskisarja Janne Teräsvirta
Architects & Co

TUOTTEET JA PALVELUT

YDINTUOTTEET JA -PALVELUT

NÄYTTELYTOIMINTA

Sodan ja rauhan keskus Muistin toiminnan keskiössä on yleisölle suunnattu, sotaa ilmiönä käsittelevä näyttelytoiminta ja verkkopalvelut. Näyttelyt kertovat historiasta. Kysymyksenasettelu, esittämistavat ja painopisteet nousevat nykypäivän tarpeista ja vastaavat kulloinkin ajankohtaisiin kansainvälistä politiikkaa, sotaa ja ihmisten kokemuksia koskeviin kysymyksiin. Sodan ja rauhan keskus Muisti osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun tarjoamalla vertailu- ja samaistumiskohteita historiasta.

Sodan ja rauhan keskus Muistin näyttelytoiminnan aloittaa toisen maailmansodan kokemuksista kertova päänäyttely. Satavuotiaan itsenäisen Suomen tarinassa toisella maailmansodalla on tärkeä sijansa, koska Suomen itsenäisyys varmistettiin siinä. Päänäyttely kertoo siitä, kuinka Suomi joutui kansainvälisen politiikan pyörteissä osalliseksi maailmansotaan ja siitä, mitä se merkitsi suomalaisten naisten, lasten ja miesten elämässä. Oman taustansa näyttelyyn tuo vuoden 1918 sisällissota. Yhteiskunta ja yksilön kokemukset tulevat valaistuksi uusimman tieteellisen tutkimuksen valossa.

Muistin vuosittain vaihtuvat näyttelyt nostavat esiin ajankohtaisella tavalla sodan ja rauhan teemoihin liittyviä kansallisesti ja kansainvälisesti kiinnostavia ilmiöitä. Ajallisesti näyttelyt käsittelevät teemoja menneisyydestä nykypäivään.

Näyttelyiden toteutustapa on elämyksellinen ja vuorovaikutteinen. Perinteisten tekstien, kuvien ja esineiden lisäksi hyödynnetään audiovisuaalista materiaalia, tuoksuja ja lämpötilaeroja. Katsoja osallistuu ja ohjaa itse aktiivisesti tarinallista ja osittain myös pelillistä näyttelytapahtumaa. Näyttelyiden toteutuksessa hyödynnetään uusinta näyttelyteknologiaa, kuten esimerkiksi virtuaalitodellisuutta ja lisättyä todellisuutta.

Kaikki näyttelyt eivät rajoitu vain fyysiseen keskukseen vaan laajenevat näyttely- ja mobiiliteknologiaa hyödyntäen keskuksen ulkopuolelle. Lisäksi Muistin tuottamat näyttelyt toteutetaan soveltavin osin myös verkkopalveluina.

SODAN JA RAUHAN KOULU

Sodan ja rauhan keskus Muistin toimii fyysisenä ja virtuaalisena oppimisympäristönä. Muisti tarjoaa maan parhaan, opetussuunnitelmien mukaisen sotia käsittelevän pedagogisen aineiston sekä opettajille että oppilaille. Muisti on houkutteleva yhteistyökumppani opettajille ja tarjoaa nuorille osallistavan ja pelillisyyttä korostavan oppimistavan. Keskus tuottaa toimintaansa ja näyttelyihinsä liittyviä aineistoja eri oppiaineisiin, kuten esimerkiksi äidinkieleen ja kirjallisuuteen, historiaan, yhteiskuntaoppiin ja elämänkatsomustietoon sekä eri kieliin. Pedagogiikassaan ja opetuksen suunnittelussa Sodan ja rauhan keskus Muisti noudattaa opetussuunnitelmien perusteita (OPS 2016, LOPS2016).

Koulujen ja oppilaitosten näkökulmasta Sodan ja rauhan keskus Muisti tarjoaa valtakunnallisesti laadukkaimman ja monipuolisimman oppimisympäristön sodan ja rauhan objektiiviseen ymmärtämiseen. Tavoitteena on herättää kävijät pohtimaan sotaan, rauhaan ja ihmisyyteen liittyviä kysymyksiä sekä ohjata heitä kriittiseen ajatteluun.

Opetuksessa hyödynnetään esimerkiksi keskusteluja, yhteistoiminnallista oppimista, draamaa ja muita osallistavia menetelmiä. Myös mediakasvatus kuuluu olennaisesti Muistin opetuspalettiin. Sen avulla voidaan oppia ymmär-

LEIKKAUS MUISTIN PÄÄSISÄÄNKÄYNNIN KOHDALTA

Sodan ja rauhan keskus Muistin pääsisäänkäynti sijoittuu maatason alapuolelta, nykyiseen kellarikerroksen tasolle rakennettavan avaran aulan kautta. Näyttelykokonaisuus alkaa hissillä matkalla toiseen kerrokseen, josta kierto tapahtuu kävelemällä takaisin alaspäin.

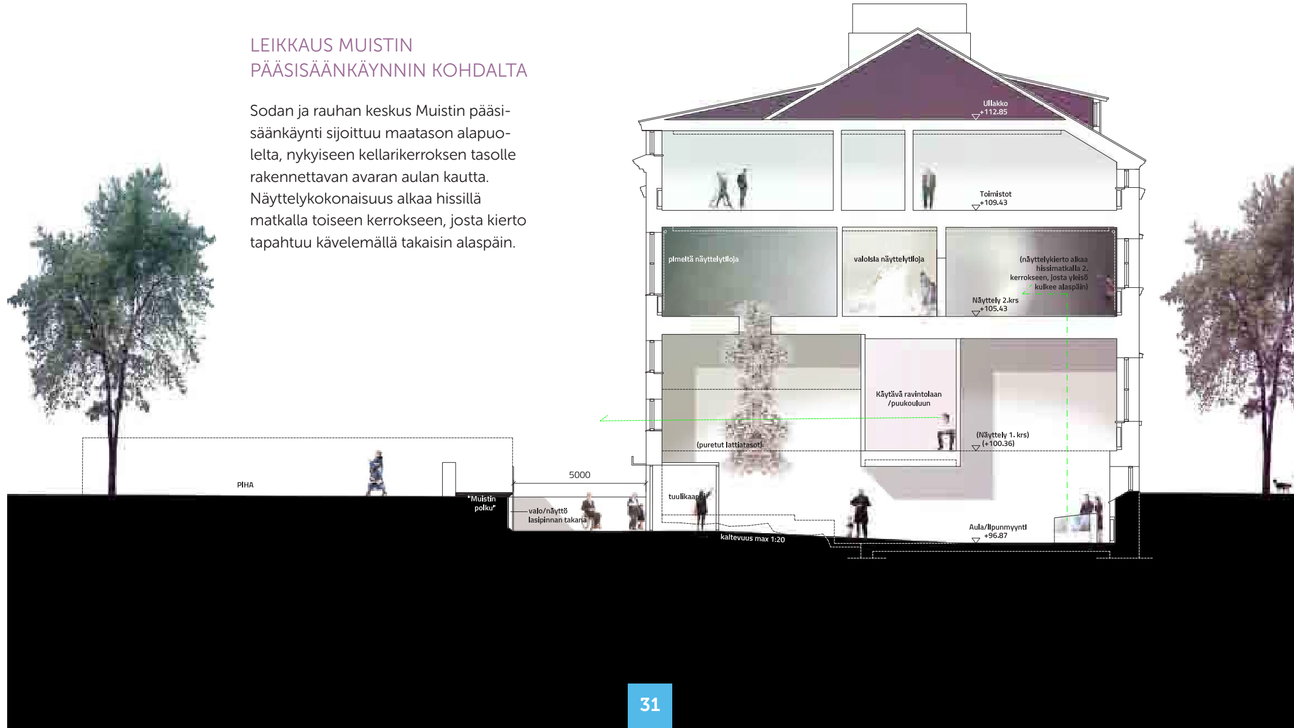

tämään median toimintaa (esim. kybersodankäynti) ja vaikutusta asenteiden ja arvojen muokkaajana.

Sodan ja rauhan keskus Muisti toimii oivallisena luokkaretki- tai leirikoulukohteena. Vierailuun voi lyhimmillään varata muutaman oppitunnin, mutta tekemistä ja opittavaa löytyy helposti päiväksi tai pariksi. Erityisesti pidempiä vierailuja varten suunnitellussa Sodan ja rauhan kylä-oppimiskokonaisuudessa oppilaat pääsevät draaman ja roolipelin keinoin tutustumaan ja ratkaisemaan erilaisia konflikteja. Menetelmien avulla oppilas voi asettua hetkeksi toisen asemaan ja oppia ymmärtämään näkemyseroja ja erilaisuutta. Tavoitteena on toisia ihmisiä arvosta yksilö.

MEMORIAALI

Memoriaali on Sodan ja rauhan keskus Muistin kansalaisten sotakokemusten ja -aineistojen sähköinen arkisto ja palvelu. Siinä tuhansista tarinoista syntyy moniääninen kertomus suomalaisista sodassa ja rauhassa.

Memoriaali yhdistää, jakaa ja tallentaa sotahistoriaan liittyviä digitaalisia aineistoja käytettäväksi itsenäisesti tai muiden arkisto-, historia- tai näyttelypalvelujen yhteydessä. Memoriaali antaa käyttäjille mahdollisuuden korjata ja täydentää asiantuntijoiden tuottamaa dataa ja täydentää palvelua omilla yksityisillä aineistoillaan. Tiedonkeruuta joukkoistamalla Memoriaaliin kerätään myös kansalaisten sotaan liittyviä muistoja ja kokemushistoriaa.

MUISTI -VERKKOPALVELUT

Muistin verkkopalvelut on suunnattu laajaan kansalliseen ja kansainväliseen käyttöön. Niiden tarkoitus on herättää asiakkaan kiinnostus sotaan liittyviin ja Sodan ja rauhan keskus Muistin toimintaan. Muistin tuottamien näyttelyjen sisällöt toteutetaan soveltuvin osin aina myös verkkopalveluina.

Memoriaali on osa Muistin verkkopalvelua. Verkkopalvelujen toteutuksessa hyödynnetään mm. pelillisyyttä ja osana niitä toteutetaan kouluille suunnattuja voimassaolevien opetussuunnitelmien mukaisia opetusmateriaaleja sekä oppilaille että opettajille.

TIETOPALVELUKESKUS

Muistin osana toimii Suomen viime sotiin keskittyvä alan tutkijoille ja harrastajille suunnattu tietopalvelukeskus ja käsikirjasto. Tietokeskukseen kootaan mm. eri joukko-osastojen historiikkeja, muistelmakirjoja, henkilöhistorioita ja muuta aineistoa. Se tarjoaa alan harrastajille ja tutkijoille alan kirjallisuuteen ja pienpainatteisiin erikoistuneen käyntikohteen.

Tietopalvelussa tunnetaan keskuksen aihepiiriin liittyvät toimijat; arkistot, museot, matkailukohteet, palvelut, yhdistykset jne.

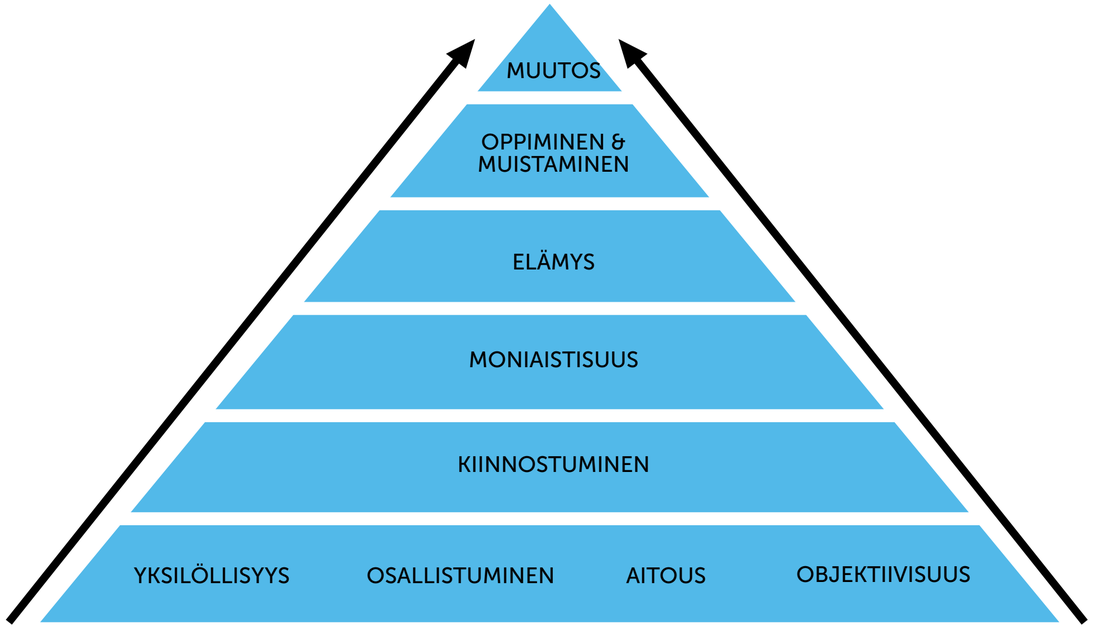

Oppimisen kerroksellinen prosessi.

TUKIPALVELUT

MYYMÄLÄ JA VERKKOMYYMÄLÄ MUISTI

Myymälän tuotteet tukevat keskuksen strategiaa ja sopivat Muistin yrityskuvaan. Tuotteiden lähtökohtana on sodan ajan historia, ja siihen liittyvä monimuotoinen lähestymistapa. Myyntituotteet ryhmitellään muun muassa käyttötuotteisiin, erikoistuotteisiin, nostalgiatuotteisiin, sotaan liittyviin tuotteisiin ja oivaltaviin / humoristisiin tuotteisiin. Lähtökohtia ovat mm. erilaiset tarinat, rauha, työ ja selviytyminen, perhe, naiset ja lapset. Muistimyymälän kohderyhmiä ovat keskuksessa vierailevat asiakasryhmät, ryhmämatkailijat, yksittäiset kävijät, historiasta kiinnostuneet harrastajat, tapahtumissa kävijät, perheet, opiskelijaryhmät sekä muut asiakkaat.

Myymälä toimii Sodan ja rauhan keskus Muistin sisäänkäynnin ja lipunmyynnin yhteydessä. Muistin verkkokaupan kautta on saatavilla 24/7 periaatteella tärkein osa fyysisen myymälän tuotteista. Se on samalla Muistin markkinointikanava ja osa Muistin verkkopalvelua.

AUDITORIO JA KOKOUSTILAT

Muistissa toimii noin 100–120-paikkainen monitoimiauditorio ja pienemmille ryhmille tarkoitetut kokoustilat. Monitoimiauditorio on mukautettavissa helposti pienempien ryhmien kokous ja workshop käyttöön. Tiloja myydään aktiivisesti ulkopuolisten toimijoiden kokous- ja tapahtumakäyttöön, mutta niitä hyödynnetään myös keskuksen omissa tilaisuuksissa.

TAPAHTUMAPALVELU

Muisti järjestää säännöllisesti toiminta-ajatukseensa liittyviä ja toimintaansa tukevia tapahtumia yksin ja yhdessä kumppanuusverkostonsa kanssa. Luentosarjat, kansainvälinen tapahtuma, vuosittainen sotakirjallisuustapahtuma, alan keräilytapahtuma, osallistuminen Päämajasymposiumiin ovat esimerkkejä keskuksen tapahtumatoiminnasta.

RAVINTOLA MUISTI

Perustettava kahvila-ravintola toimii osana Sodan ja rauhan keskus Muistia, entisen Päämajakoulun oppilasruokailun keittiö-ja salitiloissa. Ravintola tukeutuu Muistin brändiin, ja se palvelee kahvila-, lounas-, ja tilausravintolana. Sillä on A-oikeudet ja noin 100 asiakaspaikkaa. Ravintola tarjoaa ruoka- ja kahvilapalvelut yksittäisille-, ryhmä- ja kokousasiakkaille. Se palvelee myös ulkopuolisia lounas- ja kahvila-asiakkaita sekä erilaisia tilaus- ja juhlavieraita.

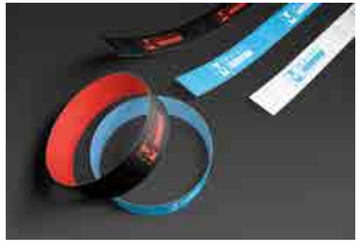

MATKAILU

Sodan ja rauhan keskus Muistin palvelut kilpailevat kansallisesti ja kansainvälisesti kasvavista matkailuvirroista. Suomessa tapahtuvasta matkailusta noin 70 prosenttia on suomalaisten matkailua, mutta ulkomaisen matkailun osuus on kasvussa ennusteen mukaan 4–5 prosenttia vuodessa. Matkailun kokonaisarvo on Suomessa 14,2 miljardia euroa ja matkailu työllistää noin 140.000 henkilöä.

Etelä-Savoon suuntautui 1,6 miljoonaa vapaa-ajan matkaa vuonna 2013 ja välitön matkailutulo oli 250 miljoonaa euroa. Matkailun työllisyysvaikutus oli noin 2 000 henkilötyövuotta. Vuonna 2015 maakunnassa rekisteröitiin vajaa 700 000 matkailijan yöpymisvuorokautta, joista noin 100 000 oli ulkomaalaisia. Mikkelin merkittävimpien matkailukohteiden kävijämäärät ovat Kenkävero 130–150 000, Visulahti noin 150 000.

VisitFinlandin tutkimusten mukaan kansainvälisiä matkailijoita kiinnostavat aidot tarinat oikeista suomalaisista – eli suomalainen kulttuuri. Erityisesti ns. modernit humanistit -kohderyhmä etsii Suomesta aitoon suomalaisuuteen pohjautuvia kokemuksia. Heille on ominaista huolenpito tulevaisuuden yhteiskuntaa ja maailmaa kohtaan. Kohderyhmän arvo- ja asennemaailmaan vetoaa matkustaminen Suomen kaltaiseen maahan.

Saimaa-brändi toimii alueen matkailun kansainvälisen markkinoinnin kärkenä. Brändiin kuuluvat olennaisena osana mm. paikallinen kulttuuri ja kulttuuriperintö (Culture, Heritage). Matkailutoimijoiden tavoitteena on nostaa Saimaan matkailualue Suomen kolmen suurimman matkailualueen joukkoon, Helsingin ja Lapin rinnalle.

Saimaan alueen ja Mikkelin seudun matkailun markkinointi kohdentuu kotimaan lisäksi Keski-Eurooppaan, Venäjälle ja Aasiaan (erityisesti Kiina ja Japani). Ko. alueilla on kasvava kiinnostus Suomea ja Saimaan aluetta sekä sen erityispiirteitä, elämyksiä ja kulttuuriperintöä kohtaan. Saimaan alueen saavutettavuus Helsingistä ja Pietarista käsin on hyvä, siten kansainvälisen matkailijan näkökulmasta Saimaan alue on "lähellä"

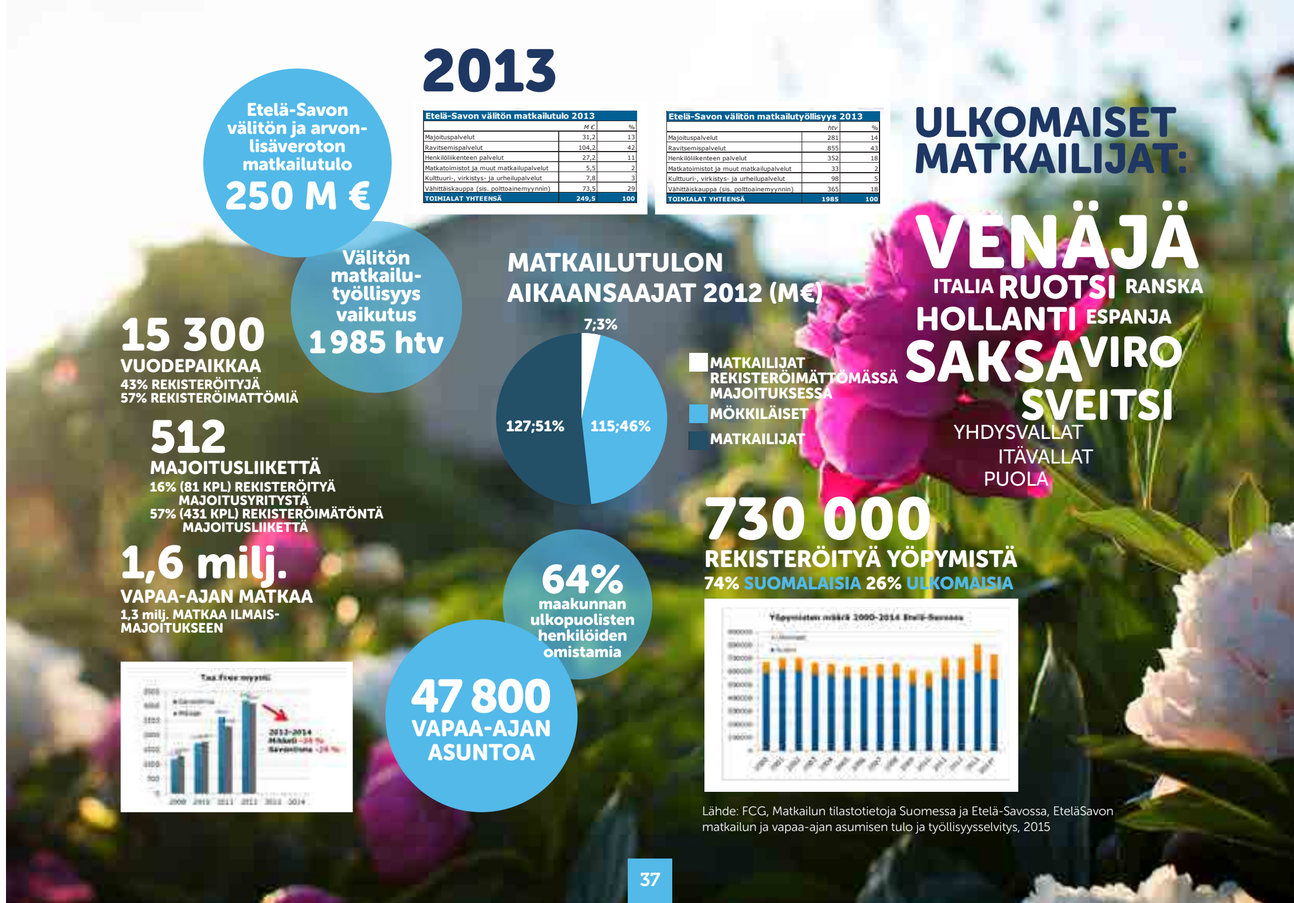

Lähde: FCG, Matkailun tilastotietoja Suomessa ja Etelä-Savossa, EteläSavon matkailun ja vapaa-ajan asumisen tulo ja työllisyysselvitys, 2015

TÄMÄ ON PAIKKA,
JOKA MUISTAA
MILTÄ SOTA TUNTUU
IHMISESSÄ.

SA-kuva

ASIAKASSEGMENTIT JA KILPAILUSTRATEGIAT

SOTAAN OSALLISET

Toisen maailmansodan päättymisestä on yli 70 vuotta, mutta sodan kokeneita, siihen osallistuneita ja sen seurauksia mukanaan kantavia henkilöitä on edelleen runsaasti. Sotaveteraanien ja sodan aikuisiällä kokeneiden määrä vähenee kovaa vauhtia, mutta sodan lapsena kokeneiden määrä on edelleen korkea. Sotaorvot ja sotalapset muodostavat oman ryhmänsä, mutta henkilökohtaisia kokemuksia on myös muilla. Sodan vaikutukset välittyivät myös seuraavaan sukupolveen.

Oman ryhmänsä muodostavat luovutetun Karjalan asukkaat, siirtokarjalaiset jälkeläisineen. Heidän kotiseutunsa ja omaisuutensa, kuten myös Petsamon asukkaiden, jäi rajan taakse ja uusi elämä oli aloitettava tyhjästä. Lapin sotaa paenneet Lapin asukkaat kohtasivat palatessaan tuhotun kotiseudun.

Toisen maailmansodan muistot kulkevat mukana, mutta Suomessa on yhä enemmän myös uusia asukkaita, joille sota on ollut osa henkilökohtaista elämää. Sotatoimialueilta tulevat pakolaiset tai vaikkapa alueilla palvelleet YK-sotilaat ja vapaaehtoistyöntekijät tuntevat tämän päivän sodan vaikutukset.

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	KESKEISET TOIMENPITEET
Muisti luo kehykset ja antaa selityksiä sekä vertaiskokemuksia sodan kokeneille ja/tai sen kokemusten kantajille.	• Muistilla on hallussaan laajasti ja monipuolisesti sotiemme historiaan liittyvä tieto ja aineistot. • Muisti pystyy esittämään viestinsä sodan osallisille aidosti ja kosketta-vasti. • Muistin esitystapa on yleisinhimillinen siten ja se pystyy välittämään esim. nykypäivän pakolaisille tietoa ja perspektiiviä suomalaisten kokemuksista.

SA-kuva

KOULUT JA OPPILAITOKSET

Muisti tarjoaa maan parhaimmat, opetussuunnitelmien mukaiset sotia käsittelevät verkko-opetusmateriaalit sekä opettajille että oppilaille. Opetusmateriaaleja on mahdollista käyttää koulujen ja oppilaitosten tuntiopetuksessa, mutta monipuolisinta ja motivoivinta oppiminen ja opetus ovat fyysisesti Sodan ja rauhan keskus Muistissa. Muisti on luokkaretki- ja leirikoulukohde.

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	KESKEISET TOIMENPITEET
Muisti kertoo sodasta ilmiönä ja Suomen lähihistoriasta nuoria kiinnostavalla tavalla. Esitystavoissa hyödynnetään uusinta tieto- ja viestintäteknologiaa sekä osallistavia työtapoja.	• Valtakunnallisiin opetussuunnitelmiin pohjautuvien verkko-opetusmateriaalien tuottaminen opettajille ja oppilaille yhteistyössä yliopistojen ja paikallisten opettajien kanssa. • Valmiita, ajallisesti erimittaisia vierailupaketteja erilaisten opetusryhmien käyttöön. Vaihtoehtoja kahden tunnin opetuskokonaisuudesta luokkaretkiin ja usean päivän mittaisiin leirikouluihin asti.

KOTIMAISET MATKAILIJAT

Kotimaiset matkailijat ovat yksilö- ja ryhmämatkailijoita, joissa perheillä, vapaa-ajanasukkailla ja erilaisilla yhteisöillä ja järjestöillä on keskeinen rooli. Suomalaiset ovat aktiivisia yhdistyksissä toimijoita. Maanpuolustushenkisten ja sotaveteraanien/ sotaveteraanien muistoyhdistysten, sotaorpojen ym. lisäksi myös aivan eri aloilla toimivat yhdistykset hakevat jatkuvasti ryhmilleen retki- ja vierailukohteita.

Kotimaisten matkailijoiden matkakohteena Sodan ja rauhan keskus Muisti kilpailee asiakkaiden huomiosta Mikkelin seudun kokonaishoukuttelevuuden osana. Kilpailijoita ovat tällöin muut Suomen kaupungit ja kaupunkiseudut.

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	KESKEISET TOIMENPITEET
Muisti on merkittävä, uusi ja jatkuvasti uudistuva koko perhettä/ryhmiä kiinnostava kohde Mikkelin keskustassa ja samalla osa laajempaa Mikkelin seudun palvelutarjontaa. Osallistava ja pelillisyyttä korostava esittämistapa.	• Vahvistetaan Mikkelin seudun tunnettavuutta • Hyödynnetään maakunnan muiden vetovoimaisten matkailukohteiden matkailijavirtoja • Tiivis yhteistyö Mikkelin seudun kärkikohteiden kanssa • Vapaa-ajan asukkaille suunnattu markkinointi • Laajojen palvelukokonaisuuksien tarjonta • Tiivis yhteistyö matkailupalvelujen kanssa • Yhdistyksille suunnattu erillismarkkinointi • Muisti on osa palvelupaketteja, jotka mahdollistavat yhdistyksille ohjelmakokonaisuuden rakentamisen • Aktiivinen myyntityö

KANSAINVÄLISET MATKAILIJAT

Ulkomaisten matkailijoiden huomiosta kilpaillaan osana Saimaan alueen näkyvyyttä. Sotahistoriasta kiinnostuneet matkailijat muodostavat pienen, mutta tärkeän ryhmän. Muille matkailijoille Muistista tehdään mielenkiintoinen päivämatkailukohde osana pitempää Järvi-Suomen alueelle suuntautuvaa turismia.

Kuva: In Flanders Fields Museum

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	KESKEISET TOIMENPITEET
Muisti on osa Suomi- ja Saimaa-brändiä niille, jotka haluavat ymmärtää syvemmin suomalaisuutta.	• Verkostoidutaan eurooppalaisten vastaavien keskusten kanssa • Esiinnytään matkanjärjestäjille vaihtoehtoisena vierailukohteena osana VisitMikkeli kokonaisuutta. • Tehdään yhteistyötä Kaakkois-Suomen muiden sotahistoria- ja kulttuurihistoriallisten museo- ja matkailukohteiden kanssa sekä ollaan mukana valtakunnallisessa kulttuuriperintöverkostoissa • Huolehditaan siitä, että Muisti löytyy tehokkaasti nettihakukoneiden kautta yksittäiselle matkailijalle. • Ollaan blogien ja sosiaalisen median uutisvirrassa.

SOTAHISTORIAN JA HISTORIAN AMMATTILAISET JA HARRASTAJAT

Aihepiiriin työkseen perehtyneet ammattilaiset (tutkijat, opettajat, sotilaat, museoväki jne.) ja asianharrastajat ovat tärkeitä ryhmiä Sodan ja rauhan keskus Muistille sekä asiakkaina että yhteistyökumppaneina ja sparraajina. Sodan ja rauhan keskus Muisti kilpailee näiden henkilöiden ajasta muiden sotahistorialisten museoiden ja käyntikohteiden kanssa sekä kotimaassa että ulkomailla.

Kuva: Jalkaväkimuseo

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ	KESKEISET TOIMENPITEET
Muistilla on luotettava, tutkimukseen perustuva tietosisältö ja monipuolinen, tapahtumia ja ilmiöitä selittävä lähestymistapa sekä kiinnostava esitystapa. Muisti tarjoaa osallisuutta keskuksen näyttelyiden ja toimintojen kehittämiseen. Muisti tarjoaa mahdollisuuden henkilöhistorioiden tutkimiseen ja oman suvun sotapolkujen selvittämiseen. Memoriaali ja keskuksen tietopalvelu tuovat lisäarvoa.	• Sodan ja rauhan keskus Muisti haastaa kansainväliset kilpailijansa tarjoamalla uudella tavalla, ihmisen kokemuksen kautta esitettyä sotahistoriaa. Se täydentää kuvaa maailmansodasta pohjoisella ulottuvuudella. • Kotimaisiin kilpailijoihin nähden Muisti profiloituu erityisesti sodan johtamisen kokonaisvaltaisen esittämisen autenttisena kohteena. • Erityspiirteenä ihmisen kokemus sodasta rintamamiehestä ylipäällikköön, naisten osuus sodan kokonaisuudessa, yhteiskunnan toiminta kriisiaikana ja pienen maan mahdollisuudet maailmansodassa. • Hyödynnetään virtuaalisuutta digitoidun historia- aineiston esittämisessä. • Otetaan asiantuntija/-harrastaja yleisö mukaan sisältöjen kehittämiseen • Personoidut historiapolut ja kokemuksellisuus näyttelyissä. • Oman suvun aineistojen talletusmahdollisuus Memoriaaliin ja mahdollisuus täydentää /osallistua kiinnostavan teeman kehittämiseen.

TÄMÄ ON TARINA,
JOTA EI SAA UNOHTAA.

SA-kuva

TOTEUTUSSUUNNITELMA

NÄYTTELYT

Sodan ja rauhan keskus Muistin tärkein toiminnan muoto fyysisissä tiloissa ovat vuorovaikutteiset ja elämykselliset näyttelyt. Näyttelyiden esitystavat poikkeavat merkittävästi perinteisistä museonäyttelyistä. Näyttelyt ovat vahvasti pedagogisia ja niissä hyödynnetään uusimpia tieto- ja viestintäteknologioita, kuten lisättyä todellisuutta (augmented reality) ja virtuaalitodellisuutta (virtual reality). Uusien esitystapojen lisäksi näyttelyt sisältävät myös autenttisia esineitä, arkistoaineistoa, aikalaiskuvia, äänimaisemia ja tuoksuja. Tietosisällöltään näyttely rakentuu kerroksellisesti siten, että eri teemoihin on mahdollista syventyä oman tietotasonsa mukaan. Tietosisältöjä on helppo päivittää ajantasaisen tutkimustiedon mukaiseksi.

Keskuksen näyttelyt koostuvat päänäyttelystä, vaihtuvista näyttelyistä sekä kumppanimuseoiden näyttelyistä. Lisäksi Muisti tarjoaa näyttelykokonaisuuksia myös keskuksen seinien ulkopuolella. Keskuksen avautumisvaiheessa, loppuvuodesta 2019 valmiita näyttelyitä ovat nk. pitkäkestoinen päänäyttely sekä Päämajamuseon osittain uusittu näyttelykokonaisuus. Näyttelykokonaisuudet linkittyvät näyttelykierron kannalta vahvasti toisiinsa.

Esimakua Sodan ja rauhan keskus Muistin vuorovaikutteisista näyttelyistä antaa toukokuun alussa 2017 Päämajamuseossa avautuva *Jos se olisin ollut minä*-näyttely. Näyttely vie vieraan lähemmäksi sodan kokeneiden ihmisten tunteita ja muistoja. Tarkastelussa ovat niin lasten, naisten kuin miestenkin kokemukset viimeisissä sodissamme. Näyttelyssä yhdistyvät digitaalisuus, taide ja sotahistoria.

PÄÄNÄYTTELY

Ensimmäinen päänäyttely syventyy teemallisesti toiseen maailmansotaan: talvi- ja jatkosotaan sekä Lapin sotaan. Keskiössä ovat suomalaisten naisten, lasten ja miesten kokemukset sotien aikana. Mikrotason lähestymistavasta huolimatta sotien tapahtumat taustoitetaan laajempaan kansainväliseen politiikkaan ja sotatapahtumiin. Yhteiskunta ja yksilön kokemukset tulevat valaistuksi uusimman tieteellisen tutkimuksen valossa.

Sodan ja rauhan keskus Muistin näyttelyissä vuorovaikutteisuus ja kokemuksellisuus on viety uusien tieto- ja viestintäteknologioiden avulla perinteisiä näyttelyjä pidemmälle. Keskiössä ovat sodan kokeneiden ihmisten tarinat ja kokemukset, ajassa ja paikassa. Näyttelyvieras pystyy vaikuttamaan omilla valinnoillaan esitettäviin näyttelysisältöihin. Muisti tarjoaa siis yhden näyttelyn, mutta lukuisia, jokaisella vierailukerralla muuttuvia näyttelykokemuksia.

ASIAKKAAN VIERAILU MUISTIN PÄÄNÄYTTELYSSÄ

1. Sisäänpääsylipun ostovaiheessa tai jo etukäteen kotona, näyttelyvieras rekisteröityy OmaMuisti-palveluun, johon tallentuu hänen näyttelyvierailunsa ja valitsemansa näyttelyaineistot. Palvelussa vieras valitsee myös yhden henkilötarinan jota seurata.

2. Sisäänpääsylipun ostettuaan näyttelyvieras saa käyttöönsä RFID-älyrannekkeen, johon on tallentunut hänen valitsemansa henkilötarina. Tarinoita on valittavana useita eri vaihtoehtoja ja niitä tuotetaan säännöllisesti lisää. Tarinat ovat kertomuksia yhden henkilön kokemuksista ja tunteista viime sotiemme aikana. Valittavia henkilöitä voivat olla esimerkiksi jalkaväen sotilas, evakko, rintamalotta, sotaorpo, perheen äiti, upseeri, aseista kieltäytyjä ja venäläinen sotilas jne.

3. Tarina etenee konkreettisesti fyysisissä tiloissa siten, että aika ja paikka vaihtuvat. Tarina etenee tilasta toiseen kronologisesti ja paikkoja ovat muun muassa koti, rintama, juna, päämaja, pommisuoja jne. Tiloissa liikkuessaan asiakas aktivoi näyttelyyn liittyviä toimintoja älyrannekkeellaan. Aktivoitavat toiminnot vaihtelevat valitun tarinan mukaan. Itse tarinaa esitetään esimerkiksi lisätyn todellisuuden teknologian avulla siten, että asiakas tarkastelee tilassa olevaa interiööriä mobiililaitteen, AR-lasien tai kiinteän, mutta käänneltävän näytön ”lävitse”. Lisätty todellisuus vaihtelee valitusta tarinasta riippuen. Esimerkiksi juna-interiöörissä voi esiintyä tarinan kertojana rintamalta kotiin palaava sotilas tai kotoaan sotia paennut evakko. Muisti tarjoaa siis yhden päänäyttelyn, mutta lukuisia näyttelykokemuksia.

4. Näyttelyyn tutustumisen jälkeen asiakas voi OmaMuisti-palvelussa syventyä näyttelyaineistoihin, verkkosovelluksiin ja antaa täydennysehdotuksia näyttelyn sisältöihin. OmaMuisti-palvelu linkittyy saumattomasti myös Memoriaali-palveluun, johon asiakas voi tallentaa esimerkiksi omiaan, vanhempiensa tai isovanhempiensa kokemuksia sodasta. Tietojen tallentaminen onnistuu esimerkiksi omalla kotitietokoneella, tablettitietokoneella tai älypuhelimella.

Päänäyttely rakentuu pääosin siten, että sen sisältöjä ja teemoja voidaan täydentää ja uusia jatkuvasti. Teknologian kiivaan kehityksen vuoksi keskuksen näyttelyitä päivitetään teknologisen esitystavan osalta säännöllisesti. Keskus seuraa myös näyttelyteknologian kansainvälistä kehitystä ja pyrkii tuomaan ja kehittämään uusia esitystapoja.

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

Sodan ja rauhankeskus Muistin toinen keskeinen näyttelykokonaisuus on niin kutsutut vaihtuvat näyttelyt. Vaihtuvat näyttelyt nostavat esiin ajankohtaisella tavalla sodan ja rauhan teemoihin liittyviä kansallisesti ja kansainvälisesti kiinnostavia ilmiöitä. Käsiteltävät teemat voivat sijoittua ajallisesti kaukaisesta historiasta aina nykypäivän kriiseihin asti. Vaihtoehtoja ovat esimerkiksi Suomen sisällissota 1918, sotien vaikutukset siviileihin 1700-luvun lopun sodissa, suomalaiset rauhanturvatehtävissä, Syyrian kriisi ja pakolaisuus, terrorismi Euroopassa jne. Näyttelyiden kierto tulee olemaan ½-2 vuotta ja osa näyttelyistä tuotetaan kiertonäyttelyiksi.

SEINÄTTÖMÄT NÄYTTELYT

Sodan ja rauhan keskus Muistin näyttelyt eivät rajoitu vain keskuksen fyysisten seinien sisäpuolelle. Uudet näyttelyteknologiat mahdollistavat näyttelyiden levittäytymisen varsinaisten näyttelytilojen ulkopuolelle siten, että näyttelyvierailla on mahdollista tarkastella historiallisia tapahtumia niiden autenttisilla paikoilla. Tulevaisuudessa vieraiden on mahdollista seurata esimerkiksi omalla tablettitietokoneellaan Mannerheimin päiväkävelyä Mikkelin katukuvassa tai nähdä Naisvuoren näkötornista, kuinka vihollisen pommikoneet pommittavat Mikkeliä. Muistin tuottamien mobiilisovellusten avulla näyttelyt voivat sijaita fyysisesti kaukanakin varsinaisesta keskuksesta. Esimakua toteutusmahdollisuuksista antaa hankkeen aikana toteutettu Päämajakaupunkiopas.

DIGITAALISET PALVELUT

Sodan ja rauhan keskus Muistin digitaaliset palvelut kootaan pääasiassa keskuksen verkkoportaaliin. Portaalissa on tarjolla sekä ilmaisia että maksullisia palveluja. Kaikkien vapaaseen käyttöön Muisti tarjoaa esimerkiksi verkkonäyttelyjä, mobiilioppaita, oppimateriaaleja, artikkeleita uusimmista alan tutkimuksista sekä digitoitujen aineistojen hakupalveluja. Palveluja täydentävät ja syventävät maksulliset palvelut kuten esimerkiksi AR-teknologiaa hyödyntävät mobiilinäyttelyt, interaktiiviset oppimateriaalipaketit, Muistin teemoja hyödyntävät pelisovellukset ja laajat opassovellukset.

DIGITAALISTEN PALVELUJEN ESIMERKKEJÄ

- sodanjarauhankeskus.fi: Tammikuussa 2017 avattu verkkoportaali, josta löytyy tietoa hankkeesta, digitaalisista palveluista ja esimerkiksi Päämajakaupungin tarina-ateriat, ylipäällikön pöydän menuja sodan hetkillä höystettynä.
- Päämajakaupunkiopas: Marraskuussa 2016 julkaistu pelillinen mobiiliopas, joka on uudenlainen Mikkelin sotahistoriallisia kohteita esittelevä verkkosovellus.
- Kotirintaman pommitukset: Lokakuussa 2015 julkaistu verkkonäyttely Mikkelin pommituksista talvi- ja jatkosodan aikana.
- Oma Muisti: Sodan ja rauhan keskus Muistin asiakassovellus, johon näyttelyvieraat voivat luoda oman profiilin. Sovelluksen avulla näyttelyvieraat pääsevät vaikuttamaan näyttelysisältöihin ja saavat käyttöönsä mm. syventävää aineistoa keskuksen näyttelyteemoista.
- Memoriaali: Sodan ja rauhan keskus Muistin yksi keskeisimmistä verkkopalveluista. Memoriaalissa suomalaiset pääsevät tallentamaan esimerkiksi omia, vanhempiensa tai isovanhempiensa sota-ajan muistoja.

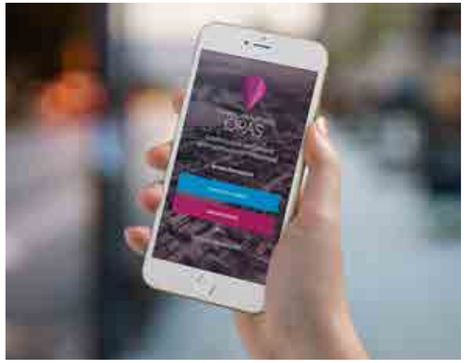

MEMORIAALI

Sodan ja rauhan keskus Muistin osa Memoriaali on kansallinen verkkopalvelu, joka tuo kansalaisten yksityiset sotaa koskevat aineistot julkisten ja viranomaisaineistojen rinnalle. Se kokoaa yhteen, jakaa ja tallentaa sotahistoriaan liittyviä aineistoja digitaalisesti.

Memoriaali moninkertaistaa tallennettavan tiedon määrän joukkoistamalla sotiin liittyvien muistojen ja tietojen keräämisen ja tallentamisen kaikille kansalaisille. Memoriaalissa syntyy suomalaisten sodan muisti. Se antaa käyttäjille mahdollisuuden korjata ja täydentää asiantuntijoiden tuottamaa dataa sekä täydentää palvelua omilla yksityisillä aineistoillaan. Ajan mittaan kokoelmasta muodostuu laaja kulttuuriperintöaineisto, joka täydentää olemassa olevien, digitoitujen/digitoitavien viranomaisarkistojen arkistojen aineistoja.

Memoriaali -arkistosovellus on web-sovellus ja verkkoselaimen kautta helposti käytettävissä. Palveluun sisältyvät komponentit, jotka toteuttavat aineiston ja metatietojen säilytyksen, käyttäjien- ja käyttöoikeuksien hallinnan, hakutoiminnot aineistosta, sekä käyttöliittymä, minkä kautta aineiston syöttäminen, muokkaaminen ja jakelu tehdään. Memoriaali -arkistopalvelu tulee perustumaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) olemassa olevaan Kansalaisarkisto -palveluun, joka on kehitetty niin kansalaisten kuin muistiorganisaatioiden sähköisten aineistojen säilyttämiseen.

Sovelluksen ytimenä toimii avoimen lähdekoodin arkistojärjestelmä ja tallennusalusta, joka huolehtii alkuperäisen aineiston ja metatietojen säilyttämisestä ja versioinnista. Palvelu on toteutettu virtualisoidussa palvelinkokonaisuudessa. Koko arkistoaineiston säilyvyys varmistetaan palvelimien tallennusympäristön lisäksi taustalla toimivalla nauhatallennuksella.

Memoriaali -palvelu mahdollistaa käyttäjien omien muistojen tallentamisen ja julkaisemisen lisäksi esim. erilaisten verkkonäyttelyiden toteuttamisen. Arkistopalvelu on integroitavissa muihin palveluihin.

ORGANISAATIO JA HENKILÖRESURSSIT

Sodan ja Rauhan keskus Muisti Oy:n ydinorganisaatio.

NIMIKE	VASTUUALUE
TOIMITUSJOHTAJA	Kokonaisvastuu keskuksen linjasta, toiminnasta ja toiminnan kehittämisestä. Erityisvastuina: • Yhdyskuntasuhteet • Henkilöstö • Keskuksen talous ml. rahoitus
SISÄLTÖJOHTAJA	Vastuu sisällöistä: • näyttelyjen sisältösuunnittelu • asiantuntijaverkostojen ylläpito ml. pysyvä asiantuntijatyöryhmä • tutkimuskeskuksen toiminta • toimitusjohtajan varahenkilö
MYYNTI- JA MARKKINOINTIPÄÄLLIKKÖ	Vastuu keskuksen markkinoinnista: • viestintä ja markkinointi eri kanavia hyödyntäen • koko palvelupaketin myynnin organisointi • palvelujen tuotannon koordinointi
PEDAGOGI	Vastuu esitettävän tiedon vaikuttavuudesta: • näyttelyjen pedagoginen ohjaus eri asiakasryhmien näkökulmasta • oppimateriaalit ja sisällöt • opastukset ja niiden organisointi

NIMIKE	VASTUUALUE
NÄYTTELYPÄÄLLIKKÖ	Vastaa keskuksen näyttelyiden teknisestä toteutuksesta: • elämyksellisyys näyttelytoiminnassa • virtuaalisuuden hyödyntäminen • AV tekninen toteutus
PALVELUPÄÄLLIKKÖ	Vastaa keskuksen käytännön asiakaspalvelujen sujuvuudesta: • lipunmyynti, opastus • myymälän on-site ja nettipalvelut • kokouspalvelujen järjestäminen • kahvila-ravintolatoiminnan käytännön vastuu
ASIAKASPALVELUHENKILÖSTÖ 2-3	Lipunmyynti, kauppa, opasteet, ym.

MARKKINOINTISUUNNITELMA VUOSILLE 2018–2019

Yksi Sodan ja rauhan keskus Muistin avaintekijöistä menestykseen on vankka ote markkinointiin hankkeen valmisteluvaiheessa ja jatkuvasti toiminnan aikana. Uudistuminen ja siitä kertominen ovat keskeisiä onnistumisen edellytyksiä.

Muistin on myös tärkeää toimia kansainvälisessä sotahistoriakeskusten verkostossa ja ottaa toiminnassa kaikilla tasoilla huomioon kansainvälisen matkailun kriteerit ja vaatimukset. Se tarkoittaa muun muassa alusta lähtien riittävää kielivalikoimaa keskuksen toiminnassa.

Sodan ja rauhan keskus Muisti osallistuu Saimaan ja Lakeland-alueen kansainvälisille markkinoille suunnattuun kattomarkkinointiin sekä verkostoituu ja tekee yhteistyötä alueen matkailuyritysten kanssa. Muisti liittyy Mikkelin seudun matkailupalvelun (MSM ry:n) jäseneksi, jonka kautta se pääsee seudullisen matkailumarkkinoinnin kanaviin: tuotekortti VisitMikkeli-internetsivustolle, näkyvyys seutuesitteessä jne. Muisti on uusi kansainvälinen kohde markkinoitavaksi ja sen avulla voidaan saada uusia matkailijoita alueelle.

Oman alansa markkinointi- ja yhteistyöverkostot Sodan ja rauhan keskus Muisti löytää kansallisista sotahistoria- ja kulttuuriperintökohteista.

Sodan ja rauhan keskus Muistin toiminnan käynnistämistä pohjustetaan vahvalla ennakkomarkkinoinnilla, mikä sisältää mm. seuraavat toimenpiteet:

2018

- Muistin sisältötavoitteiden mukaisen videomateriaalin tuottaminen.
- Sosiaalisen median kautta toteutava ennakkomarkkinointi.
- Osallistuminen Matkamessuille 1/2018.
- Kotimaan matkailumessut 4/2018 Tampereella.
- Toinen kansallinen sotakirjallisuuden seminaari.
- Lehdistölle suunnattu artikkelipalvelu, millä saadaan näkyvyyttä kansallisesti merkittävimmissä julkaisuissa.

2019

- Muistin operatiivisen toiminnan käynnistymistä tukevan videomateriaalin tuottaminen.
- Sosiaalisen median kautta toteutava ennakkomarkkinointi.
- Osallistuminen Matkamessuille 2019.
- Kotimaan matkailumessut 4/2019 Tampereella.
- Mikkelin Päämajasymposium, joka toteutetaan Sodan ja rauhan keskus Muistin teemoilla.
- Kolmas kansallinen sotakirjallisuuden seminaari.
- Lehdistölle suunnattu artikkelipalvelu, millä saadaan näkyvyyttä kansallisesti merkittävimmissä julkaisuissa.
- Muistin avaamista tukeva markkinointi kadunvarsinäkyvyydellä Mikkelissä, 5-tien varrella Lahti-Heinola välillä ja Helsingin keskustassa.
- Palveluopasteiden päivitys Mikkelissä.

PROJEKTIAIKATAULU

Itsenäisen Suomen 100-vuotisjuhlavuosi on Sodan ja rauhan keskus Muistin kannalta päätöstenteon vuosi. Suunnitelman mukaan vuoden loppuun mennessä saadaan kaikilta osallisilta päätökset, jolloin Muistin perustamispäätös ja muut tarvittavat juridiset toimenpiteet voidaan tehdä joulukuussa 2017 osana Suomen 100-vuotisjuhlallisuuksia. Esitetyn aikataulun toteutuessa Muistin palvelut avataan koko laajuudessaan joulukuussa 2019 Suomen juhliessa 102. itsenäisyysvuottaan. Sitä ennen avautuu verkkopalvelu Memoriaali kaikkien kansalaisten käyttöön vuoden 2018 aikana.

Hankeaikataulussa koko ajan kriittisellä polulla on myös tilojen vaatimien muutostöiden tekeminen siten, että varsinaisen näyttelyiden rakentamiselle jää riittävästi aikaa. Lopullinen aikataulu muokkautuu keskeisten osapuolten päätösten mukaan.

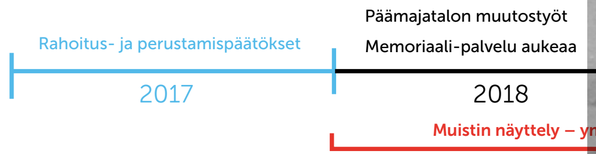

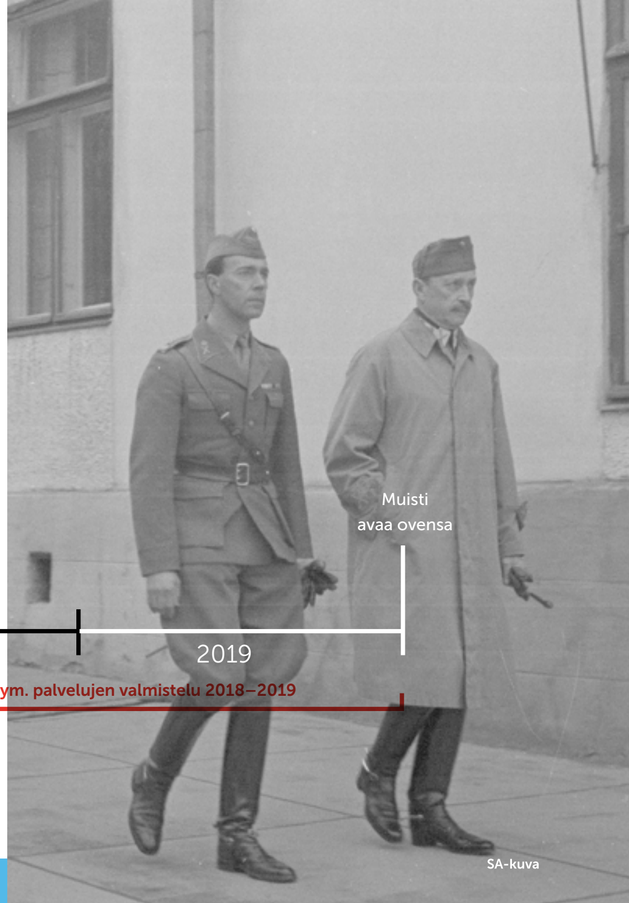

SA-kuva

TALOUSLUVUT

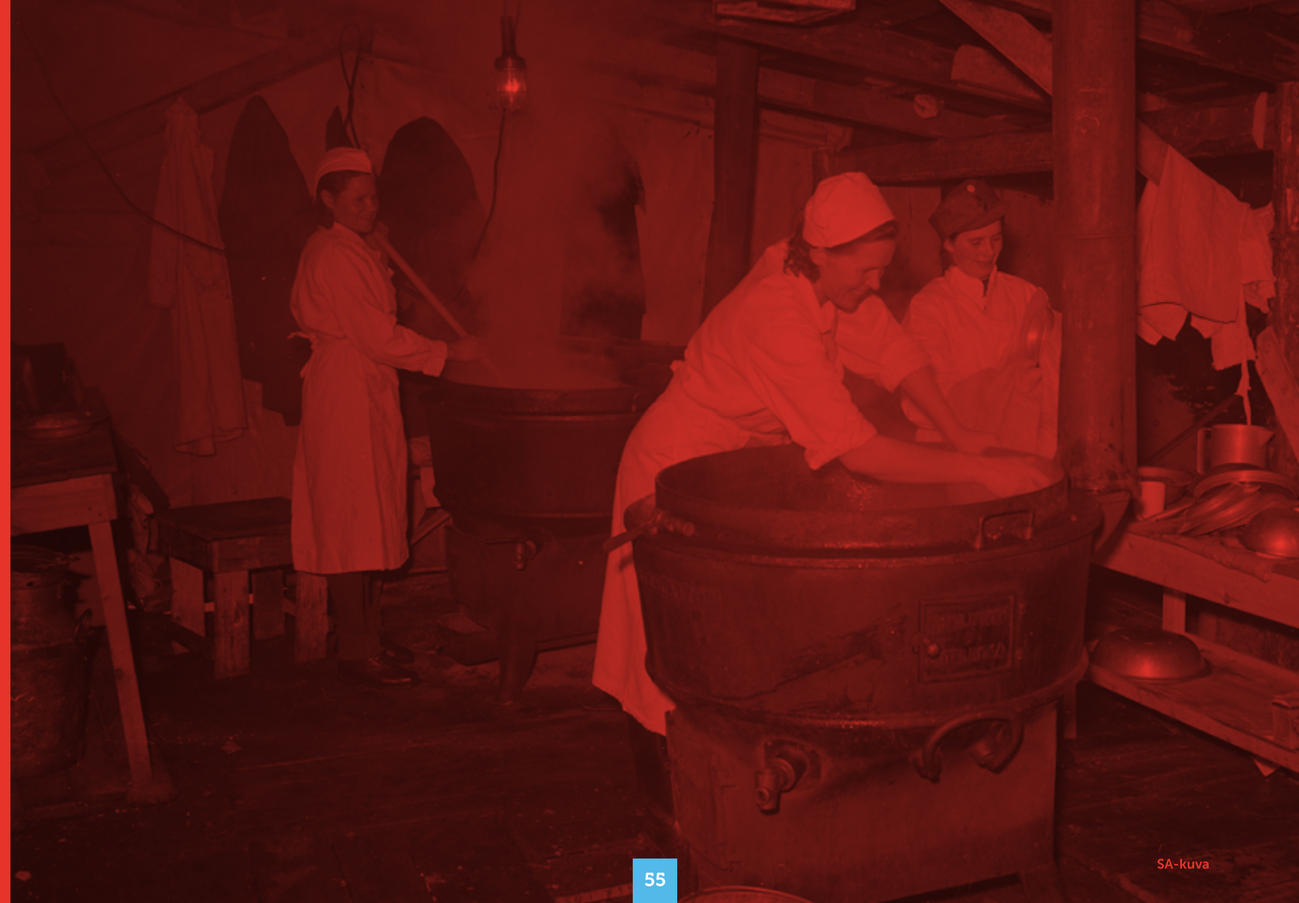

SA-kuva

KÄVIJÄTAVOITTEET JA BUDJETTILASKELMIEN OLETTAMUKSET

KESKEISET OLETUKSET:

- Ensimmäisen täyden vuoden aikana vuonna 2020 päästään 30 000 kävijään, minkä jälkeen vuonna 2021 kävijämäärä nousee kohteen uutuuden ansiosta 35 000. Vuonna 2022 kävijämäärä laskee tasolle 30.000, minkä jälkeen se nousee vuosittain 6 prosenttia tasolle 40 000. Mikkelin suosituimpien matkailukohteiden kävijämääriin verrattuna asetettu tavoite on pyritty pitämään hyvin realistisena.
- Pääsylipun hinta 12 €/kävijä.
- Muisti Oy työllistää kaikkiaan yhdeksän (9) henkilöä kokopäivätoimisesti.
- Laskelmassa Muistin käytössä on noin 1 800 m^2, mistä maksettava vastike on 15 €/m^2 sisältäen hoitovastikkeen.
- Muistin toimintaan kiinteästi liittyvä kahvila-ravintola toimii yrittäjävetoisesti omana yhtiönään ja maksaa Muistille käyttämistään tiloista vuokraa 20 €/m^2.
- Vuosina 2018–2019 tehtävät investoinnit ovat noin 1,5 milj. euroa, minkä jälkeen investoidaan keskimäärin 0,2 milj. euroa vuodessa.

TULOSENNUSTE

Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:n toiminnan omat tuotot (liikevaihto + vuokratuotot) nousevat ennusteen mukaan vuoden 2020 0,6 milj. eurosta 0,9 milj. euroon 2029 mennessä. Yhtiön saamat avustukset ovat vuosina 2018–2019 0,3 milj. euroa ja toiminnan käynnistyttyä 0,6 milj. euroa vuodessa. Yhtiön käyttökate on koko tarkastelujakson ajan positiivinen, mutta kirjanpidollinen tulos on lievästi negatiivinen. Tämä johtuu alkuvaiheen investointien aiheuttamista poistoista. Budjetoinnissa käytetyillä olettamuksilla yhtiö saavuttaa 0-tulostason, kun vuosittainen kävijöiden määrä nousee tasolle 40 000.

Osakeyhtiön rahoitus perustuu ensisijaisesti toiminnan käynnistämisvaiheessa 1,0 milj. euron oman pääoman ehtoiseen sijoitukseen, säätiön myöntämään 0,8 milj. euron suuruiseen pitkäaikaiseen lainaan ja vuosittaisiin 0,6 milj. euron suuruisiin avustuksiin.

INVESTOINNIT

Pystyäkseen tarjoamaan uusiutuvia näyttelykokonaisuuksia on Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:n pystyttävä jatkuvasti uusinvestointeihin. Suunnitellut perustamisinvestoinnit on summina esitetty viereisen sivun taulukossa.

Käynnistysvaiheen jälkeen vuosittaiset investoinnit ovat noin 200 000 €. Näillä investoinneilla mahdollistetaan ensisijaisesti näyttelytoiminnan jatkuva uudistuminen.

Muisti -hankkeessa on alkuvaiheessa kyse runsaan 5,0 miljoonan euron kokonaishankkeesta, jossa suunniteltua rahoitusta ja rahan käyttöä on avattu kuviossa 1.

Seuraavissa alakohdissa tarkastellaan tarkemmin hankkeen rahoituksen muodostumista toimijakohtaisesti.

TALOUDEN AVAINLUVUT 2020–2029

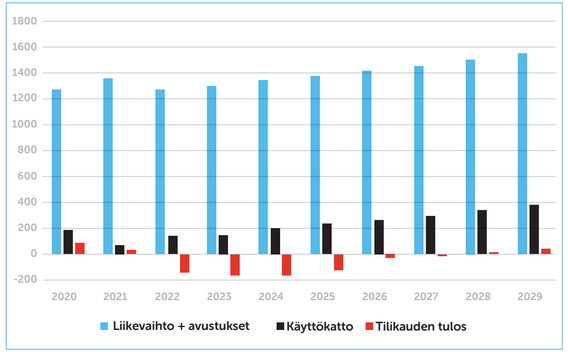

INVESTOINNIT KÄYNNISTYSVAIHEESSA 2018-2019	(1 000 €)
Käynnistysvaiheen suunnittelu- yms. alihankintakustannukset	150
Vuosien 2018–2019 aktivoitavat henkilöstökustannukset	350
Sähköiset alustat ja palvelut	400
Käsikirjasto	50
Näyttelyrakenteet, valaistus, AV tekniikka etc	400
Varaus	200
Investoinnit yhteensä	1 550

HANKKEEN RAHOITUS

TUKISÄÄTIÖN RAHOITUS

Tavoitteena on kerätä Sodan ja rauhan keskus Muisti -säätiöön alkuvaiheessa yhteensä 3,0 miljoonan euron peruspääoma, mikä jakaantuu suuntaa-antavasti kuvion 2 tavalla, viereisellä sivulla.

Rahoittajilta kerätään lisäksi myös sitoumuksia säätiön jatkuvan rahoittamiseen toiminnan alkuvuosina 2020–2024, joilla varmistetaan toiminnan sujuva käynnistyminen.

Merkittävin tukisäätiön rahan käyttö tulee olemaan vuonna 2018 tehtävä 1,7 miljoonan euron rahoitus Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:lle. Tästä rahoituksesta 0,9 milj. euroa tehdään osakepääomasijoituksena yhtiöön ja loppuosa 0,8 milj. euroa myönnetään yhtiölle pitkäaikaisena lainana. Vuosittain säätiön on budjetoitu avustavan Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:tä 0,15 milj. eurolla ja säätiöön omaan käyttöön on budjetoitu 0,1 miljoonaa euroa. Säilyttääkseen pääomansa em. alkusijoituksen jälkeen tulee säätiön pystyä keräämään uutta rahoitusta siten, että se kattaa juoksevat menot.

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTI OY:N KOKONAISRAHOITUS

Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:n perustavat Sodan ja rauhan keskus Muisti -säätiö ja Mikkelin kaupunki siten, että säätiö omistaa yhtiöstä 90 % ja Mikkelin kaupunki 10 %. Yhtiön osakepääoma on 1,0 milj. euroa (kuvio 3).

Säätiö myöntää osakeyhtiölle lisäksi sen perustamisvaiheessa pitkäaikaisen 0,8 milj. euron lainan. Säätiö perii lainalle käypää korkoa 3,0 % p.a.

Sodan ja rauhan keskus Muisti Oy:n vuosittaisen toiminnan tukemiseen on budjetoitu seuraavat avustukset kuvion 4 mukaisesti.

Lisäksi toiminnan käynnistyessä vuosina 2020 ja 2021 toteutetaan joukkorahoituskampanja, jolla haetaan vähintään 0,2 miljoonan euron rahoitusta alkuvaiheen kuluihin. Joukkorahoituskampanja on samalla osa hankkeen markkinointia.

VALTION BUDJETTIRAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä (OKM) haetaan Sodan ja rauhan keskus Muistin perustamiseen ja toiminnan rahoittamiseen rahoitusta kuviossa 5 kuvatulla tavalla.

MIKKELIN KAUPUNGIN RAHOITUS

Sodan ja rauhan keskus Muistin rahoittamisessa Mikkelin kaupungin panos on välittömästi 1,75 milj. euroa ja se nousee vuosittain myönnettävän avustuksen jälkeen viidessä vuodessa noin 2,0 milj. euroon.

KUVIO 1

MUISTI HANKKEEN KÄYNNISTYSVAIHEEN RAHOITUSSUUNNITELMA	YHTEENSÄ	%
RAHOITUS:		
Mikkelin kaupunki		
Päämajakoulun muutostyöt	1 400	
Siojitus MUISTI:n peruspääomaan (Säätiöt ja osakeyhtiö)	350	
Mikkelin kaupunki yhteensä	1 750	34%
Ulkopuoliset siojitukset	2 750	54%
Valtion avustus Päämajakoulun muutostöihin	600	12%
RAHOITUS YHTEENSÄ:	**5 100**	**100%**
RAHAN KÄYTTÖ:		
Päämajakoulun muutostyöt	-2 000	39%
Muistin toimintaan liittyvät perusinvestoinnit	- 1 550	30%
Muistin rahoitusreservi ja käyttöpääomarahoitus	- 1 550	30%
RAHAN KÄYTTÖ YHTEENSÄ:	**- 5 100**	**100%**

KUVIO 2

SIJOITTAJA	(1 000€)
Mikkelin kaupunki	250
Yksityiset säätiöt	2 250
Yritykset	400
Yksityiset henkilöt	100
SÄÄTIÖN PERUSPÄÄOMA YHTEENSÄ	**3 000**

KUVIO 3

RAHOITTAJA	(1 000€)
Mikkelin kaupunki	100
Säätiö	900
OSAKEPÄÄOMA YHTEENSÄ	**1 000**

KUVIO 4

RAHOITTAJA	AVUSTUS VUOSINA 2018–2019 (1 000 €/v)	AVUSTUSTEN TOIMINNAN KÄYNNISTYTTYÄ 2020 > (1 000 €/v)
Valtio / OKM	200	400
Tukisäätiö	75	150
Mikkelin kaupunki	50	50
AVUSTUKSET YHTEENSÄ	**325**	**600**

KUVIO 5

HAKIJA	RAHOITUKSEN KÄYTTÖ	PERUSTAMIVAIHE 2018–2019 (1 000€/v)	TOIMINTAVAIHE VUODESTA 2020 (1 000€/v)
Mikkelin kaupunki	Päämajankoulun muuttaminen näyttelytilaksi	600	
Mikkelin kaupunki perustettavan Muisti Oy:n lukuun	Toimintakulujen kattaminen	200	400

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTIN ALUETALOUDELLISET VAIKUTUKSET

SUORAT VAIKUTUKSET MIKKELIN KAUPUNGIN TALOUTEEN

Mikkelin kaupunki rahoittaa Muisti hanketta suunnitelmien mukaan vuosien 2018–2024 aikana yhteensä 2,0 milj. eurolla. Tästä rahoituksesta merkittävin osa on Päämajakoulun kiinteistön saneeraukseen käytettävä raha, nettona 1,4 milj. euroa. Kaupungin panos on tarkemmin eriteltynä kuviossa kuusi Kaupungille aiheutuu lisäksi maksuja kiinteistön vuotuisista hoitokuluista ja korjausinvestoinnin oletetusta rahoituksesta.

Tulopuolella kaupunki saa kiinteistöstä käyvän vuokratuotot ja uusien työpaikkojen, joita syntyy Muisti ravintola huomioiden 12, kautta kertyvät verotulot. Verotulo on tässä laskettu käyttäen efektiivisenä kuntaverona 14 % maksetuista palkoista (Ylen kuntaverolaskuri 28.11.2016)

Edellä olevat tekijät huomioiden kaupungin nettopanos Muistin perustamiseen olisi yhteensä noin 1,5 milj. euroa vuosina 2018–2024 eli keskimäärin 215 000 euroa vuodessa. Laskelma kuviossa 7.

KUVIO 6

MIKKELIN KAUPUNGIN RAHOITUSPANOS HANKKEELLE (1 000 €):	%	
Rakennuksen muutostyöt, arvioitava maksimi		-2 000
– Investoinnille haettava OKM:n avustus	30%	600
Investoinnin rahoitus, netto		-1 400
Sijoitus säätiön peruspääomaan 2018		-250
Sijoitus Muisti Oy:n osakepääomaan		-100
TOIMINNAN KÄYNNISTÄMINEN YHTEENSÄ:		**-1 750**
Avustus Muisti Oy:lle vuosien 2018-2024 toimikulujen kattamiseksi		-350
MIKKELIN KAUPUNGIN PANOSTUS YHTEENSÄ VUOSINA 2018 - 2024		**-2 100**

KUVIO 7

MIKKELIN KAUPUNGIN MUISTILLE KOHDISTAMA RAHOITUS VUOSINA 2018-2024	- 2 100
ARVIO KIINTEISTÖN KULUISTA:	
– Hoitokulut, laskennallin oletus 5€ / m² kk	-538
– Investoinnin rahoituksen korko ja lyhennykset; laina-aika 10 v, korko 5%	-907
– Vanhan tasearvon poistot	0
KIINTEISTÖSTÄ AIHEUTUVAT MAKSUT YHTEENSÄ	- 1 444
KAUPUNGIN KASSASTA KULUT YHTEENSÄ 2018-2024	- 3 544
MIKKELIN KAUPUNGIN VÄLILLISET TUOTOT AJALLA 2018-2024	
Vuokratuotot Muistin vuokraamista Päämajakoulun tiloista, 15€ / m²	1 613
Uusien työpaikkojen verotulot, efektiivinen kuntavero-oletus 14% palkoista	367
KAUPUNGILLE VÄLITTÖMÄSTI SYNTYVÄT TUOTOT	1 980
ARVIO KAUPUNGIN NETTOKASSAVIRRASTA 2018-2024	- 1564

VÄLILLISET VAIKUTUKSET

Sodan ja rauhan keskus Muistin välilliset taloudelliset vaikutukset Mikkelin talouselämään ovat luokkaa 1,0 milj. euroa vuodessa ja noin 5,0 milj. euroa viiden vuoden aikana vuosina 2020-2024. Aluetaloudellinen vaikutus koostuu kahdesta erästä:

- Muistin ostamat palvelut ja alihankinnat, joiden bruttoarvo on noin 0,3 milj. euroa vuodessa ja tästä kaupungin yksityisille toimijoille oletetaan kohdistuvan vajaat puolet eli 0,1 milj. euroa vuodessa.
- Muistiin tulevien kävijöiden aluetaloudellinen vaikutus on noin 0,9 milj. euroa vuodessa.

Muistin vierailijoiden aluetaloudellisen vaikutuksen arviointi perustuu Vaasan yliopiston Levo´n instituutin vuonna 2013 tekemään tutkimukseen museoiden aluetaloudellisista vaikutuksista. Tämän tutkimuksen tuloksia soveltaen seuraavassa arvioitaessa Sodan ja rauhan keskus Muistin vaikutuksista paikalliseen elinkeinoelämään.

Vaasan yliopiston tekemä em. tutkimuksen empiirinen aineisto koottiin museoihin kohdennetulla kyselyllä, jossa tarkasteltiin erityisesti museokävijöiden rahankäyttöä ja matkustusmotiiveja. Kyselyyn vastasi yli 6500 museokävijää touko-syyskuussa 2013. Taloudelliset vaikutukset kohdistuvat alueella (tässä Mikkeli) ravitsemus-, majoitus-, liikenne- ja muiden palvelujen ostoihin.

Yksinkertaisessa vaikutusten minimitarkastelussa poistettiin tarkastelusta kokonaan paikalliset asukkaat, joiden kulutus saattaisi kohdistua alueelle, vaikka he eivät museossa kävisikään. Tehdyssä tutkimuksessa paikallisten asukkaiden rahankäyttö oli vain noin 3 % kävijöiden kokonais- rahankäytöstä. Lisäksi mallissa pienennettiin voimakkaasti museokävijöiden ilmoittamien summien aluetaloudellista vaikutusta mm. matkan motiiviin liittyvien tekijöiden perusteella. Kutakin museokävijää kohden laskettu, alueelle kohdistuva lisäkysyntä on tässä minimimallissa 32,80 euroa. Tätä summaa voidaan käyttää tarkastelun pohjana – se osoittaa kunkin museokäynnin aiheuttaman vähimmäiskulutuksen museon sijaintialueella.

Vaihtoehtoisessa tarkastelussa käytettiin tilastollisia analyysejä. Myös tässä rajattiin pois kulutus, joka ei kohdistu alueelle. Mallin avulla selitettiin taustamuuttujien perusteella matkailijoiden rahankäyttöön liittyvää päätöksentekoa sekä tarkasteltiin erikseen päiväkävijöitä ja yöpyviä matkailijoita. Päiväkävijöiden keskimääräisen kulutuksen arvioitiin olevan 15,20 euroa ja yöpyvien matkailijoiden 73,80 euroa per kävijä. Kaikkien museokävijöiden keskimääräiseksi kulutukseksi arvioitiin 49,40 euroa kävijää kohden. Arvio on minimitarkastelua korkeampi, mikä on seurausta tarkastelun lähtökohtatulkintojen eroavaisuuksista.

KUVIO 8

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTIN KESKIMÄÄRÄINEN KÄVIJÄMÄÄRÄ VUOSINA 2020-2024	32 000
– Olemassa oleva vuotuinen kävijämäärien taso (Päämajamuseo + Jalkaväkimuseo)	-11 000
MUISTI HANKKEEN AIKAANSAAMA KÄVIJÄMÄÄRÄN KASVU MIKKELISSÄ	21 000
Kävijöiden aiheuttama paikallisen kysynnän lisäys:	
A) Tutkimukseen sisältyvä minimimalli; 32,80€ / kävijä	70 000€
B) Tutkimukseen sisältyvä tilastollinen mallinnus 49,40€/ kävijä	1 050 000€
ARVIO MUISTIN AIKAANSAAMASTA PAIKALLISEN KYSYNNÄN LISÄYKSESTÄ (keskiarvo em. rivien A ja B arvoista)	**875 000€**

SWOT

VAHVUUDET	HEIKKOUDET
• Suomi 100-vuotta korostaa sodan veteraanien ja muiston säilyttämistä tulevielle sukupolville • Uusi kokonaisvaltainen lähestymistapa sodan ja rauhan ilmiöiden käsittelyssä • Vahva tieteellinen tietopohja ja tutkimus • Mikkelin päämajakaupunki– historia, autenttinen, ulkoisesti arkistomateriaalia • Digitaalisuuden tutkimuksen la liiketoiminnan osaaminen • Mikkelin kaupungin vahva sitoutuminen • Laaja vapaa-ajanasutus tuo seudulle väkeä • Hankkeen perusteellinen valmistelu	• Hankkeen talous edellyttää kansallista rahoitusta, mitä ei ole vielä varmistettu • Toiminnan aloitus vaatii suurehkon (1,5 milj.€) alkuinvestoinnin • Liiktoiminnallisen kannattavuuden saavuttaminen omilla tuotoilla vaikeaa • Valtion budjettiin perustuvan avustusmäärärahan saaminen ja pieneneminen
MAHDOLLISUUDET	**UHKATEKIJÄT**
• Valtakunnallisesti ja kansainvälisesti vetovoimainen matkailukohde osana kasvavaa matkailua • Yhteistyö seudun matkailukohteiden kanssa • Markkinointi osana vetovoimaisen Saimaan matkailutarjontaa etenkin kansainvälisille vierailijoille • Yhteistyöverkostot sotahistoriaa esittelevien muiden toimijoiden kanssa Suomessa ja kansainvälisesti • Jatkuvasti kehittyvän teknologian hyödyntäminen toiminnassa • Aihepiiri kiinnostaa yleisesti ja on jatkuvasti julkisuudessa: tutkimus, kirjallisuus, elokuvat ym., on osa suomalaisuuden suurta kertomusta	• Kohteen riittämätön markkinointi • Jatkuvasti uudistuvan sisällön tuotanto epäonnistuu • Jatkuvaan uutta teknologiaa hyödyntävien esitystapojen uudistamiseen ei riitä resursseja • Teemaan liittyvän tutkimuksen tulosten popularisointia ei osata • Osaavan henkilöstön saaminen • Riittämätön toiminnan resursointi

RISKIT JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Sodan ja rauhan keskus Muisti hankkeen riskianalyysi pohjautuu Swot analyysiin ja siinä tunnistettuihin heikkouksiin ja uhkatekijöihin.

RISKI	RISKIIN VARAUTUMINEN
HANKKEEN RAHOITUSTA EI OLE VARMISTETTU	Ennen hankkeen lopullista toteuttamispäätöstä 12/2017 rahoittajilta kerätään riittävä määrä ehdollista rahoituslupauksia.
TOIMINNAN ALOITUSINVESTOINNIT EIVÄT PYSY BUDJETISSAAN (1.5 milj.€)	Investoinnit määritellään hankintavaiheessa riittävän yksityiskohtaisesti ja hankinnat kilpailutetaan. Hankinnoissa otetaan käyttöön heti alusta riittävän laaja projektikohtainen seuranta.
LIIKETOIMMINNALLISEN KANNATTAVUUDEN SAAVUTTAMINEN OMILLA TUOTOILLA VAIKEAA	Omien tuottojen varmistamiseksi myymälän tuotevalikoimaan tehdään omia tuotteita ja selvitetään mahdollisuus yhteistyöhön vastaavaa toimintaa jo harjoittavien toimijoiden kanssa.Verkkomyymälän osalta selvitetään mahdollisuus kumppanuuksiin. Muisti-ravintolaan haetaan laadukas yrittäjä / yritys toimijaksi siten, että ravintola lisää koko keskuksen vetotvoimaisuutta.
VALTION BUDJETTIIN PERUSTUVAA AVUSTUS-MÄÄRÄRAHAA EI SAADA	Riittävä rahoitusosuus varmistetaan ennen lopullista perustamispäätöstä.
KOHTEEN RIITTÄMÄTÖN MARKKINOINTI	Muisti-hankkeen budjetissa varaudutaan alkuvuosina riittävään rahalliseen panokseen markkinoinnin toteuttamiseksi. Markkinoinnin toteuttamisessa hyösynnetään alan asiantuntijoita.
JATKUVASTI UUDISTUVAN SISÄLLÖN TUOTANTO EPÄONNISTUU	Muistin sisällön uudistamista ohjataan riittävän pitkäjänteisellä (3-5v) näyttelysuunnittelulla, minkä laadinnassa huomioidaan mm. kumppaniverkoston ja viimeisimmän tutkimuksen palautteet.
JATKUVAA UUTTA TEKNOLOGIAA HYÄVDYNTÄVIEN ESITYSTAPOJEN UUDISTAMISEEN EI RIITÄ RESURSSEJA	Uuden teknologian käyttöönottoon budjetoidaan riittävästi raharesursseja sekä luodaan teknologiatoimittajille toimintamalleja, jotka houkuttelevat niitä käyttämään Muistin tarjoamia alustoja omina pilotointialustoinaan.
TEEMAAN LIITTYVÄN TUTKIMUKSEN TULOSTEN POPULARISOINTIA EI OSATA	Muodostetaan kiinteä yhteistyö alan johtavien tutkijoiden kanssa perustettavan tieteellisen työryhmän avulla ja huolehditaan siitä, että Muistin organisaatioissa on riittävä, oma tutkimuksellinen osaaminen.
OSAAVAN HENKILÖSTÖN SAAMINEN	Avainhenkilöiden rekrytoinnin ammattimainen toteuttaminen, mitä tuotetaan vuosina 2018–2019 viestinnän avulla rakennettavalla Muistin positiivisella yrityskuvalla.
RIITTÄMÄTÖN TOIMINNAN RESURSOINTI	Toiminnan alkuvuosille 2020–2024 varmistetaan riittävä rahoitus jo ennen toiminnan käynnistämistpäätöstä.

SODAN JA RAUHAN KESKUS MUISTIN TEKIJÄT

Sotahistoria – menneisyys innovaatio-ympäristönä -hanke 2015–2017 /
Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy

Tapio Honkamaa
Projektipäällikkö

Pia Puntanen
Sisältöasiantuntija

Olli-Pekka Leskinen
Näyttelyasiantuntija

Vesa Sorasahi
Oy Sahia Consulting Ltd.
Liiketoimintakonsultti

Virpi Tezarczyk-Holopainen
Restonomi AMK
LTS / ravintola / opinnäyte
LTS / Muistishop

Sami Kämppi
OiOi Collective Oy
Sodan ja rauhan keskus Muistin brändi

TAITTO
Mainostoimisto Kixit Oy

RAHOITUS
Mikkelin kaupunki
Etelä-Savon maakuntaliitto / Euroopan Unioni

OHJAUSRYHMÄ

Timo Halonen
kaupunginjohtaja,
Mikkelin kaupunki, puheenjohtaja

Matti Karttunen
museotoimenjohtaja,
Mikkelin kaupunki, varapuheenjohtaja

Maisa Häkkinen
matkailujohtaja,
Mikkelin kaupunginkehitysyhtiö Miksei Oy

Mikko Karjalainen
FT, dosentti,
Maanpuolustuskorkeakoulu

Jaana Kilkki
arkistoneuvos/Tytti Voutilainen
maakunta-arkiston johtaja,
Kansallisarkisto

Pertti Lahtinen
henkilöstöpäällikkö
Maavoimien esikunta

Matti Malinen
pääsihteeri,
Mikkelin yliopistokeskus

Pentti Mäkinen
maakuntajohtaja,
Etelä-Savon maakuntaliitto

Olli Nepponen
Mikkelin kaupunginhallituksen
2. varapuheenjohtaja

Noora Talsi
tutkimusjohtaja,
Mikkelin ammattikorkeakoulu/
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Jari Kytölä/Vesa Tervo
puheenjohtaja, Jalkaväen säätiö

Markku Turkia
Mikkelin kaupunginhallituksen edustaja

Janne Vilkuna
professori,
Jyväskylän yliopisto

HANKKEEN-VALVOJA

Heli Gynther
kehittämispäällikkö,
Etelä-Savon maakuntaliitto